

A Bajai III. Béla

Gimnázium



**pedagógiai - nevelési
programja**

TARTALOMJEGYZÉK

A) NEVELÉSI TERV

1. BEVEZETŐ

2. AZ ISKOLA JOGÁLLÁSA

3. ALAPELVEINK, KIEMELTEN KEZELT ÉRTÉKEINK

4. AZ ISKOLA CÉL- ÉS FELADATRENDSZERE

- A személyiség- és közösségfejlesztés

5. AZ ISKOLA KÉPZÉSI RENDJE

- A képzés belső szakaszai
- Képzési specialitások, irányok (tagozatok, emelt óraszámú képzések), a tanulók tanulási kötelezettségei,
- Választási lehetőségeik (kötelező, nem kötelező tanítási órák), a csoportindítás szabályai, ezek esetében a pedagógusválasztás szabálya
- Tehetséggondozás, szabadidős tevékenységek, felzárkóztatás, tanulmányi kirándulások
- Belépés az iskolába
- A magasabb évfolyamra lépés feltétele
- A tanulói jogviszony megszűnése

6. A TANULÓI JOGVISZONYHOZ KAPCSOLÓDÓ SZOLGÁLTATÁSAINK

- A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység
- A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok
- A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység
- Napközi, tanulószoba
- Könyvtár
- Internet használat
- Iskolánk sportélete
- Étkeztetés, büfé
- Az iskola egyéb szolgáltatásai, válaszok az igényekre, marketing

7. AZ ISKOLAI ÉLET MUNKARENDEJE, HAGYOMÁNYOK

- Az iskola munkarendje
- Hagyományok

8. ISKOLAHASZNÁLÓK AZ ISKOLAI KÖZÉLETBEN

- Tanulói részvétel, a tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje, diákönkormányzat
- Az iskola és a szülői ház kapcsolata

9. A GIMNÁZIUM KÖRNYEZETI-ÉS EGÉSZSÉGNEVELÉSI (KEN) PROGRAMJA

- Alapok
- Alapelvek, célok
- Tanulásszervezési és tartalmi keretek, a teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok
- Módszerek
- Taneszközök
- Az iskolai környezet
- Kommunikáció
- Minőségbiztosítás / minőségellenőrzés
- Továbbképzések
- Mellékletek

10. FELTÉTELEK

B) HELYI TANTERV

11. TANTERVI JELLEMZŐK,

- Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának szabályai

- **A kompetencia alapú oktatás implementációja**
 - Az iskolában folyó nevelő-oktató munka ellenőrzési, mérési, értékelési rendszere
 - Az iskolai írásbeli és szóbeli, az ismeretek számonkérésének rendjét, a tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei
 - A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményi, valamint a felvételi vizsga
 - Helyi tantervünk tantárgyszerkezete, óratervek
 - Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei
- C) **MELLÉKLETEK**
 1. Középszintű érettségi témakörei
 2. Tantárgyi helyi tantervek
 3. Versenyek Listája

12. A PEDAGÓGIAI PROGRAM LEGITIMÁCIÓJA *(elfogadás, jóváhagyás, érvényesség, módosítási eljárás, aláírások)*

13. A PEDAGÓGIAI PROGRAM NYILVÁNOSSÁGA

1. BEVEZETŐ

A Bajai *III. Béla Gimnázium* a város legrégebb középiskolája. A gimnázium 1757-ben kezdte meg a működését. 1921-ben a zirci apát utasítására vette fel a *ciszterci rendet* hazánkba telepítő *III. Béla király* nevét, melyet az 1948-as államosítás után is megtartott. A Bajai *III. Béla Gimnázium* 2007 októberében ünnepelte alapításának 250. évfordulóját.

Az intézmény alapítása óta Baja és környékének meghatározó *szellemi központja*. Története során számos kiemelkedő tanáregyéniség dolgozott itt, és az iskola sok kiváló értelmiségi foglalkozású embert adott a városnak, illetve az egész országnak. Az ide beiratkozó diákok nagy részének végcélja mindig is a *felsőfokú végzettség megszerzése* volt. Az elmúlt 10 év átlagában, az érettségi évében végzős diákjaink *80-90 %-a került be egyetemre, főiskolára*. Ez országosan is kiemelkedő eredmény. E végcél eléréséhez biztosította és ezután is biztosítja az iskola a megfelelő tudást és az általános műveltséget.

A gimnázium tantestülete fogékony az új iránt, szívesen vállalkoznak a tanáraink továbbképzésekre. A gimnázium egykori tanulói felsőfokú tanulmányaik befejezése után szívesen jönnek vissza tanárként is a régi alma mater falai közé.

Iskolánkban 1991-ben az országban az elsők között indult be - a négy évfolyamos képzés mellett, azzal párhuzamosan - és azóta is eredményesen működik a hat évfolyamos gimnáziumi képzés. A tanulók felvételi vizsgával kerülnek be az iskolába.

1997 óta van lehetőség arra, hogy diákjaink közül a német nyelvből legjobbak *DSD vizsgát* tegyenek. A C1 és B2 fokozatok a továbbtanuláshoz többletpontokat jelentenek. 2009 októbere óta iskolánk *ECL nyelvvizsgahelyként* is működik.

2005-től került bevezetésre a *kétszintű érettségi* rendszere, amellyel párhuzamosan megszűnt a felvételi vizsga rendszere mint a felsőoktatásba bekerülés feltétele.

A gimnázium 2007 óta *testvériskolai kapcsolatot* ápol a marosvásárhelyi Bolyai Farkas Elméleti Líceummal és a Református Kollégiummal.

2. AZ ISKOLA JOGÁLLÁSA

1. **Az intézmény neve:** Bajai *III. Béla Gimnázium*
2. **OM azonosítója:** 027938
3. **Az intézmény székhelye:** 6500 Baja, Szent Imre tér 5.
4. **A fenntartó neve és címe:** Bajai Tankerületi Központ; 6500 Baja, Kenderes u.5-7.

5. Az alapítás időpontja (történelmi): 1757. november

2013. január. 1. napjától az EMMI alapító szakmai dokumentum alapján végzi az intézmény működését, tevékenysége jogfolytonosan kapcsolódik ezen alapító okirat jóváhagyása előtt végzett feladataihoz.

6. Az intézmény alapító szerve (2013-tól): Emberi Erőforrások Minisztériuma (EMMI)

7. Az intézmény körbélyegzőjének felirata: Bajai III. Béla Gimnázium

8. Az intézmény jogállása: Bajai Tankerületi Központ szervezeti egysége jogi személy

9. Az intézmény típusa: gimnázium (négy és hat évfolyamos) nevelés-oktatás

10. Képzési forma: nappali rendszerű iskolai oktatás

11. Az intézmény kapacitása: 740 fő maximum

20 osztály tanterem

12 szaktanterem

2 udvar

5 szertár

2 előadóterem

4 informatika terem

1 könyvtár

1 tornaterem

1 tornaszoba

1 kondicionáló terem

1 iskolarádió-stúdió

1 diákönkormányzati helyiség

13. Az intézmény által ellátandó köznevelési alapeladatok és az ezzel összefüggő egyéb feladatok:

13.1. Alaptevékenység területei:

Nappali rendszerű gimnáziumi oktatás (7-12. és 9-12. évfolyam)

Évfolyamok száma: négy, hat

Emelt szintű oktatás

Felnőttoktatás-esti

A többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók nevelése-oktatása (beszéd fogyatékos, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők, érzékszervi fogyatékos-hallási, érzékszervi fogyatékos-látási)

iskolai könyvtár Jellemzők: Gimnáziumi képzési célokat szolgáló, érettségivel lezárt tevékenység *négy illetve hat évfolyamos* oktatási rendben.

- *Alapvetően a felsőfokú továbbtanulásra való felkészítés, de az oktatás tartalma az általános műveltség megszerzését és a közvetlen munkába állást is segíti. A társadalmi együttéléshez, az önműveléshez, a munkavégzéshez, a továbbtanuláshoz szükséges képességek (környezettudatosság, egészséges életmód, informatikai ismeretek, információs-kommunikációs technikák elsajátítása, használható idegennyelv-tudás) fejlesztése.*
- A diákönkormányzat működési feltételeinek biztosítása.
- A 10. évfolyam végéig matematikából és az első idegen nyelvekből emelt óraszámú képzést, történelemből és informatikából a 9.-10. évfolyamon emelt óraszámú képzést.
- A 11.-12. évfolyamokon a kétszintű érettségire való felkészítés a helyi tantervi óraterv alapján, továbbá valamennyi évfolyamon a tehetséggondozás magas szintű megvalósításához engedélyezett óraszám keretei között, de az iskola szakmai döntése alapján -a csoportbontás indokolt .

2013. szeptember 1-től a köznevelési törvény vonatkozó mellékletében meghatározott maximális óraszám engedélyezett.

Fenti feladatok ellátásához a 326/2013. kormányrendelet 35§ 2. bekezdésében elrendelt számítási mód alapján a fenntartó biztosítja az álláshelyeket.

A pedagógiai programunkban megfogalmazott feladatok finanszírozása a fenntartó kötelezettsége a program jóváhagyása után.

Ezek tekintetében kiemelten hangsúlyozott pedagógiai programunk több részében is a tehetséggondozás, illetve a továbbtanulás elősegítéséhez való minél szélesebb pedagógiai módszertani eszközök, eljárások, megoldások alkalmazása iskolánkban, valamint történelmi múltunkhoz is kapcsolódó hagyomány ápolásunk.

13.2. Kiegészítő tevékenységek:

A 7-8. évfolyamon - szülői igény esetén - a tanulók napközi otthonos, illetve tanulószobai ellátása

Iskolai sport, diáksport

A nevelési-oktatási tevékenység sajátosságai:

- Integrációs Pedagógiai Rendszer működtetése
- Kompetencia alapú oktatás
- ECL nyelvvizsga rendszer akkreditált vizsgahelyeként ECL nyelvvizsgáztatás - DSD nyelvvizsgarendszer működtetése

14. A feladat ellátását szolgáló vagyon: Baja, Szent Imre tér 5.

A Bajai Tankerületi Központ *használatában* lévő, korlátozottan forgalomképes *önkormányzati vagyon*, az *alábbiak szerint*: a.)

| tulajdoni lap száma | helyrajzi száma | m ² | megnevezés |
|---------------------|-----------------|----------------|------------|
| 1155 | 868 | 2828 | A épület |
| 1155 | 863 | 2136 | B épület |
| 1150 | 860 | 474 | C épület |

ingóvagyon:

- érték szerinti és mennyiségi nyilvántartások alapján.

15. A használatba adott vagyon feletti rendelkezési jog:

Baja Város Önkormányzata vagyonáról, a vagyontárgyak feletti tulajdonosi jogok gyakorlásáról és a vagyon kezelésének szabályozásáról szóló hatályos önkormányzati rendeletben foglaltak, valamint az iskolák állami tulajdonba vételéről szóló törvény szerint. Megállapodás alapján a vagyon használó a Bajai Tankerületi Központ.

16. Az intézmény vezetőjének kinevezési, megbízási, választási rendje:

A köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény, a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet, továbbá a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény és a közalkalmazottakról szóló 1992. évi XXXIII. törvény végrehajtásáról a közoktatási intézményekben 326/2013. (VIII.30.) Korm. rendelet szerint.

17. Az intézmény vállalkozási tevékenységet nem végez

További információk a gimnáziumról:

Az iskola honlapjának címe: www.bajabela.hu

E-mail címe: titkar@bajabela.hu

titkar2@bajabela.hu

A Bajai III. Béla Gimnázium OM azonosító kódja: 027 938

Támogató szervezetek:

A "III. Béla Gimnázium a Művelt Ifjúságért Alapítvány"

bankszámlaszáma: bajai OTP 11732033-20028462 **adószáma:** 19046574-1-03

A „III. Béla Gimnázium Baráti Köre"

bankszámlaszáma: 52700086-20035085-01100005

3. ALAPELVEINK, KIEMELTEN KEZELT ÉRTÉKEINK

A gimnázium tantestülete fogékony az új iránt, szívesen vállalkoznak a tanáraink továbbképzésekre. Iskolánkban 1991-ben az országban az elsők között indult be - *a négy évfolyamos képzés* mellett, azzal párhuzamosan - és azóta is eredményesen működik *a hat évfolyamos gimnáziumi képzés*.

Az 1998-ban jóváhagyott és azóta már többször módosított pedagógiai programunk alapján végezzük nevelő-
oktató munkánkat. A gimnáziumban jelenleg dolgozó tantestület az iskolai dolgozók, a szülők, a diákok, illetve a
fenntartó - először 1996-ban, majd a 2000 őszi készített helyzetelemzésünkben kimutatott, illetve a városi

középtávú oktatási koncepcióban is szereplő - elégedettségét, elégedetlenségét, igényeit, elvárásait is figyelembe véve a következő *értékeket* tartja elsődlegesnek:

tudás kreativitás
versenyszellem
egészséges életvitel
együttműködési készség
hagyománytisztelet

Ezeknek kell áthatniuk az iskolai élet minden területét: hétköznapijainkat, tanórai és tanórán kívüli tevékenységeinket, kapcsolatainkat. Megvalósulásukhoz céljainkat és az azok elérését szolgáló feladatainkat, tevékenységeinket a korábbiaknál lényegesen konkrétabban fogalmazzuk meg.

Folyamatos fejlesztéssel igyekszünk elérni, hogy pedagógiai programunk egyrészt munkánk *stratégiai terve*, másrészt munkánk *értékelésére alkalmas dokumentum* lehessen.

4. AZ ISKOLA CÉL- ÉS FELADATRENDSZERE

Alapelveinkből, domináns értékeinkből következő, **kiemelten kezelt** stratégiai **céljaink,** ezek megvalósításához szükséges **legfontosabb feladataink, legjelentősebb tevékenységeink és a céljaink elérését jelző mutatók** a következők:

1. Célunk színvonalas, következetes oktatást biztosítani tanulóink számára.

Ez magában foglalja

- 1.1. *a továbbtanulás megalapozását*
- 1.2. *az érettségi vizsgára való felkészítést*
- 1.3. *a tehetséges tanulókkal való differenciált foglalkozást, a versenyekre való felkészítést.* **A célok**

elérését szolgáló legfontosabb feladataink, legjelentősebb tevékenységeink:

- a vizsgakövetelményeket is figyelembe vevő megfelelő tárgyi tudás kialakítása
- a tanítási órák hatékonyságának biztosítása
- kompetencia alapú oktatás bevezetése

A kompetencia alapú oktatás bevezetésével tartalmi fejlesztések megvalósítása (az iskola helyi tantervében és az éves munkatervekben részletesen szabályozott módon): o Adott tanulócsoporthoz, a „Szövegértés-szövegalkotás” kulcskompetencia területen tanévet átfogóan, teljes tanórai lefedettséget biztosító kompetencia alapú oktatási program, programcsomag bevezetése, alkalmazása.

- o Adott tanulócsoporthban, a „Matematika” kulcskompetencia területen tanévet átfogóan, teljes tanórai lefedettséget biztosító kompetencia alapú oktatási program, programcsomag bevezetése, alkalmazása.
- o Adott tanulócsoporthban, az „Angol és/vagy a német idegen nyelv” kulcskompetencia területen tanévet átfogóan, teljes tanórai lefedettséget biztosító kompetencia alapú oktatási program, programcsomag bevezetése, alkalmazása.
- o Adott tanulócsoporthban, a „Informatikai” kulcskompetencia területen tanévet átfogóan, teljes tanórai lefedettséget biztosító kompetencia alapú oktatási program, programcsomag bevezetése, alkalmazása
- o Műveltségterület tantárgyi bontás nélküli oktatása, legalább egy műveltségterületen.
- o Az implementációs tevékenységet segítő, a kulcskompetenciák fejlesztését támogató modern pedagógiai módszertan alkalmazása:
- o Legalább egy, három hetet meghaladó projekt megszervezése tanévenként o Legalább egy témahét megszervezése tanévenként o Legalább egy moduláris oktatási program megvalósítása tanévenként
- o IKT eszközök használata, digitális készségek fejlesztése, azaz a digitális tartalmak, taneszközök oktatási gyakorlatban való használata, digitális készségek fejlesztése.
- o A hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók esélyegyenlőségének javítása, a gyerekek integrálását elősegítő programok intézményi alkalmazása, az elsajátítottak intézményi adaptációjának megvalósítása, a szegregációmentes együttnevelési környezet kialakítása.
- o Az intézmények közötti horizontális tanulás elősegítése érdekében, az iskolánk sajátosságainak megfelelő, a tervezett fejlesztésekhez illeszkedő, már kifejlesztett, kipróbált és jól bevált pedagógiai módszerek, eljárások megismerése, adaptációja, "jó gyakorlatok" átvétele, alkalmazása és terjesztése.
- o Az intézmények közötti szakmai együttműködések, referenciainstítúciónakkal való együttműködések kialakítása. A pedagógusok horizontális együttműködési, tanulási lehetőségeinek megteremtése, referenciainstítúciónyi szolgáltatások végzése és igénybe vétele.
- o Az intézmény saját innovációinak megvalósítása, amely a helyi igényekhez igazodva, az egyéni fejlesztéseket, a nevelés-oktatás eredményességének fokozását, az esélyegyenlőség kiteljesítésére hatékony és sikeres, az egyéni fejlődést támogató oktatási utak, programok, nevelési eljárások, tanulásszervezési módok kidolgozását, azok gyakorlati megvalósítását szolgálja.
- o Átfogó intézményfejlesztés megvalósítása, a fejlesztések eredményeinek az intézmény mindennapi gyakorlatába való beillesztését, a pedagógiai szemléletváltást segítő tevékenységek megvalósítása, ezen belül az intézmény pedagógiai dokumentumainak módosítása, oly módon, hogy az iskola pedagógiai innovációjának fenntarthatóságát

biztosítsa.

o Az iskola pedagógiai programjának és informatikai stratégiai tervének összehangolása az IKT alapú kompetenciafejlesztés céljaival.

- a pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztése
- a kompetencia alapú oktatás módszertanának alkalmazása
- a kompetenciamérések eredményeinek elemzése és a tapasztalok beépítése
- háziversenyek szervezése, lebonyolítása
- motiválás, felkészítés a versenyekre (a vállalt versenyek körét lásd a mellékletekben)
- szakkörök, speciális tanulócsoporthok kialakítása és működtetése
- érettségi vizsga előkészítése, megszervezése
- az egy osztályban tanító tanárok és az osztályfőnök kapcsolatának erősítése
- a munkaközösségeken belüli kapcsolatok fejlesztése
- a felsőoktatási intézményekkel és egyéb tudományos, társadalmi szervezetekkel meglévő kapcsolataink továbbfejlesztése, új kapcsolatok kiépítése
- bizonyos tantárgyakat emelt óraszámában tanítunk
- megfelelő tárgyi feltételek biztosítása
- rendszeres részvétel továbbképzéseken

A célok elérését jelzik:

- a tanulmányi átlagok
- az érettségi eredmények
- a felvételi eredmények
- a versenyek, versenyeredmények
- az oktató munka minősége
- kulcskompetenciák (szövegértés, matematika, idegen nyelv, informatika) fejlődése
- kompetenciamérés eredményei
- a dolgozatok, feleletek színvonala
- az iskolai oktatásszervezés színvonala

A cél teljesítésével akkor vagyunk elégedettek, ha a lehetőségeinkhez képest a legteljesebb mértékben biztosítottuk a személyi és tárgyi feltételeket, és a fenti mutatók az utolsó 5 év hagyományainak megfelelően alakultak.

2. Célunk, hogy fenntartsuk és fejlesszük diákjainkban a kreativitás iránti igényt.

A cél elérését szolgáló legfontosabb feladataink, legjelentősebb tevékenységeink:

- A tanítási órákba a lehetőségekhez képest minél több kreatív gyakorlatot építünk be:

- önálló problémamegoldás
- elemzések készítése
- kiselőadások
- önálló gyakorlatok - projektfeladatok
- csoportmunkák
- feladatok algoritmizálása (folyamatok megtervezése) • Tanórán kívül is végzünk kreativitást fejlesztő tevékenységeket:
- műsorok, iskolai ünnepélyek, rendezvények rendezése, szervezése, lebonyolítása (pl.: gólyaavató, szalagavató, bélás diáknap lebonyolítása)
- szakkörökön, háziversenyeken és egyéb önálló munkát igénylő (pl.:internetes, levelezős) versenyeken való részvétel

A cél elérését jelzi:

• A tanuló munkája, hozzáállása, vállalkozó kedve és magatartása - mindezeket a tanulmányi eredményekben, továbbá a magatartás és szorgalom osztályzatokban mérjük. **A cél teljesítésével akkor vagyunk elégedettek, ha:**

A fent részletezett tevékenységeket elvégezzük, és az utolsó öt év átlagában a velük való elégedettség legalább 80%-os.

3. Célunk elősegíteni a korszerű, sokoldalú általános műveltség kialakulását.

A cél elérését szolgáló legfontosabb feladataink, legjelentősebb tevékenységeink:

- Csoportbontás esetén több lehetőséget biztosítunk az önálló szóbeli megnyilatkozásokra.
- Csoportbontás esetén nagyobb teret adunk a csoportmunkát igénylő feladatoknak
- A nyelvtanárok kommunikatív nyelvoktatást alkalmaznak.
- Számítógépparkunkat és szoftverállományunkat folyamatosan bővítjük és korszerűsítjük.
- A tanórai munka során IKT eszközöket, digitális tananyagokat használunk.
- A diákok olyan önálló feladatokat kapnak szakórákon, melyek megvalósításához szükséges a számítógép.
- Lehetővé tesszük a számítógépek használatát a diákok számára a tanítási időn kívül is.
- A könyvtár állományát folyamatosan bővítjük.
- Ösztönözzük diákjainkat a széleskörű könyvtárhasználatra.(pl: könyvtárhasználat, internethasználat, videó, CD, stb.) **A cél teljesítésével akkor vagyunk elégedettek, ha:**
- A számítógéppark és szoftverek bővítésére, korszerűsítésére anyagi fedezetet biztosítunk.
- Megfelelő mennyiségű és minőségű digitális tananyagot szerzünk be.
- A tanórák 30%-ában használunk IKT eszközöket, digitális tananyagokat • Délutánonként is lehetővé

tesszük a diákoknak számítógépek használatát. • A könyvtár pályázat útján is szerez ismerethordozókat.

4. Célunk, hogy erősítsük diákjaink emberi, erkölcsi tartást adó egyéni és közösségi nevelését.

- Adjunk példát az erkölcsös magatartásra!
- Ösztönözzük a tanulókat, hogy minél inkább közösségi emberekké váljanak! -
Támogassuk őket abban, hogy megismerhessék és elfogadják önmagukat!

A cél elérését szolgáló legfontosabb feladataink, legjelentősebb tevékenységeink a személyiség- és közösségfejlesztés területén:

- A fenti cél elérése minden tanítási órának és minden tanórán kívüli tevékenységnek feladata.
- A közösségi élet rendezvényeinek megszervezésében segítünk (gólyaavató, szalagavató, bélás zenedélután, bélás diáknap.).
- Támogatjuk a diákok önszerveződését, segítjük önkormányzatuk munkáját.
- A konfliktusokat közösen, a diákokkal együtt oldjuk meg, ezzel is nevelve őket az emberi erkölcsi tartásra, egymás elfogadására, a saját vélemény kulturált előadására és a helyes vitakultúrára.
- Minden diák legalább egyszer részt vesz az iskola által szervezett önismereti foglalkozáson osztályfőnöki/erkölcsstan óra keretei között .
- Szervezünk közösségi életre nevelő tréninget a diákönkormányzat vagy más keretek között.

A cél teljesítésével akkor vagyunk elégedettek, ha:

- A programokat a diákokkal együtt megszervezzük, és a rendezvényekkel való elégedettség átlaga az utolsó három év átlagában legalább 80%-os.
- Közösségi tréningen legalább 20 diák részt vesz évente.
- A fenti tréningen részt vett diákokat beszámoltatjuk osztályfőnöki órán.
- Működőképes diákönkormányzat van.
- A DÖK képes önállóan megszervezni programokat a diákok részére.

5. Célunk a bélás hagyományok ápolása.

A cél elérését szolgáló legfontosabb feladataink, legjelentősebb tevékenységeink:

- Megismertetjük az új bélásokkal az iskolai hagyományokat, a város történetét.
- Iskolai és városi ünnepeket, rendezvényeket (október 23., március 15., gólyaavató, szalagavató, ballagás, tanévnyitó, tanévzáró.) szervezünk a tanulók aktív bevonásával.
- Iskolatörténeti vetélkedőt szervezünk.

- Diákjainkat elindítjuk iskolai, városi, megyei, regionális, országos versenyeken, pályázatokon.
- Bélás zenedélután szervezünk.
- Béla Kupa középiskolás kosárlabdatornát rendezünk.
- Bélás kenutúrát, kerékpártúrát, gyalogtúrát, sítábort. szervezünk.
- Színjátszó kört,(Bélás Színistúdió) működtetünk.
- Testvériskolai kapcsolatunkat megőrizzük és fejlesztjük

A cél teljesítésével akkor vagyunk elégedettek, ha:

- Hagyományos rendezvényeink éves gyakorisággal lebonyolításra kerülnek.
- A rendezvényeken résztvevők száma nem csökken.
- Az egyes programokkal való elégedettség az utolsó három év átlagában legalább 80%-os.

6. Célunk világossá tenni diákjaink számára az egészség jelentőségét, az egészség mint alapvető érték preferálását. Célunk olyan új generációk nevelése iskolánkban, amelyek tisztában vannak a testi-lelki egészség fontosságával.

ld. környezeti-és egészségnevelési program!

7. Célunk tudatossá tenni diákjainkban hogy az ember és környezete, az ember és természet szorosan összefügg. Célunk felhívni diákjaink figyelmét az egymástól való függés és a beavatkozás következményeire, a környezetminőség jelentőségére.

ld. környezeti-és egészségnevelési program!

5. AZ ISKOLA KÉPZÉSI RENDJE

Belépés az iskolába

Gimnáziumunkba elsősorban a bajai, illetve a Baja vonzáskörzetébe tartozó általános iskolák 12, illetve 14 éves tanulóit várjuk, közülük is elsősorban azokat, akiknek a céljai között szerepel a felsőfokú továbbtanulás és kitartó munkára képesek.

Felvétel a gimnáziumba:

A gimnáziumba jelentkező tanulók felvételi vizsgán vesznek részt. A felvételi összteljesítménybe (a felvételi tájékoztatóban megjelölt tantárgyakból) a hatodikosoknál az 5. év végi és a 6. év félévi osztályzatokat, a nyolcadikosok esetében pedig a 7. év végi és a nyolcadik félévi osztályzatokat számítjuk be. Azonos felvételi teljesítmény esetén a 20/2012 EMMI rendelet 40§ 3. bek alapján rangsorolás során az azonos összesített eredményt elérő tanulók közül előnyben kell részesíteni a halmozottan hátrányos helyzetű tanulót, ezt követően azt a jelentkezőt, akinek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye az iskola székhelyének, telephelyének településén található, vagy akinek különleges helyzete ezt indokolja, így: az írásbeli eredményeit és az utolsó

három tanévben elért kiemelkedő - tanulmányi, kulturális vagy sportversenyeken elért - eredményt is beszámíthatjuk. A felvételi eljárás szabályait az intézményi SZMSZ tartalmazza, a felvételi eljárással kapcsolatos részletes információkat évente összesel, a beiskolázási tájékoztatóban hozzuk nyilvánosságra.

Beiratkozás:

A sikeres felvételi vizsga után az éves munkatervben meghatározott időpontban (általában június végén) lehet beiratkozni a gimnáziumba személyesen vagy a szülő révén az általános iskola megfelelő évfolyamának elvégzését tanúsító bizonyítvány és a személyi igazolvány vagy a születési anyakönyvi kivonat bemutatásával.

Átjárhatóság:

A gimnáziumba a képzési idő alatt is át lehet jönni másik iskolából. Az egyes évfolyamokra való átvételtől iskolánk intézményvezetője dönt figyelemmel a 20/2012. EMMI rendeletre. Adott esetben az intézményvezető különbözőzeti vizsgákat írhat elő feltételként. *a) Belső átjárhatóság:*

A tanuló csoportba sorolása mindig június végéig megtörténik. A változtatási szándékot (alapórás képzés, idegen nyelvek, középszintű, illetve emelt szintű érettségire felkészítő csoportok...) az intézményvezetőhöz az iskolai formanyomtatványon beadott kérelemmel kell jelezni, aki a csoportlétszámok figyelembe vételével dönt a kérelemről, és adott esetben különbözőzeti vizsgát írhat elő a változtatás feltételeként. A megfelelő feltételek megléte esetén tanév közben is engedélyezhető csoportváltoztatás. Egy tanuló egy tanévben csak egyszer válthat csoportot (20/2012 EMMI rendelet)

A magasabb évfolyamra lépés feltétele

A tanuló legfeljebb 250 tanítási órától hiányozhat. (Ha a tanórai hiányzásainak összege meghaladja a 250 órát, illetve egy tantárgyból az órák 30 %-át, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, akkor a tanév végén nem osztályozható kivéve, ha a nevelőtestület lehetőséget ad arra. A nevelőtestület az osztályozóvizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz tanórai foglalkozást, és az iskola eleget tett az értesítési kötelezettségének.

Ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye érdemjeggyel nem volt minősíthető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie.

- hogy minden tárgyból, illetve a kérdéses tárgyból osztályozó vizsgán teljesítse az éves követelményeket és igazolatlan óráinak száma nem haladja meg az igazoltakat.)
- A tanuló az adott évfolyamon valamennyi osztályozott tárgyból legalább elégséges osztályzatot kap, illetve a nem osztályozott tárgyból megkapja a részt vett bejegyzést.

A tanév végén a legalább *elégséges osztályzat elérésének feltételei* bármelyik osztályozott tantárgy esetén:

1. A tanév közben kapott érdemjegyek átlaga 1, 5-nél több legyen. (A témazáró dolgozatok jegyei az átlag számításánál két jegynek számítanak.)
2. A tanuló a szaktárgy óráinak legalább a 70 % -án jelen legyen.

3. A tanuló a tantárgy témazáró dolgozatainak legalább a felét megírja.

Amennyiben a tanuló az utolsó tanítási nap előtt nem írta meg témazáró dolgozatainak legalább a felét vagy az adott szaktárgy óráinak több mint 30 %-áról hiányzott, akkor az adott tantárgyból a fentiek szerinti módon nem osztályozható, kivéve, ha legkésőbb az év végi osztályozó konferencia előtti tanítási napon osztályozó vizsgán eleget tesz a szaktárgy éves követelményeinek. (A szaktanárnak joga, de nem kötelessége a hiányzás miatt elmaradt témazáró dolgozatot bepótoltatni a tanulóval, illetőleg lehetőséget adni a tanulónak a javításra.) A tájékoztató jellegű félévi, osztályzattal történő minősítésnek is hasonlóak a feltételei. Ha a tanuló valamely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, augusztus végén javítóvizsgát tehet.

A nem osztályozott tantárgyakból a részt vett bejegyzés elérésének feltétele, hogy a tanuló a tantárgy óráinak legalább 70 % -án részt vegyen a tanórai munkán. Ellenkező esetben osztályozó vizsgán kell teljesítenie a tantárgy éves követelményeit.

A tanuló az iskola intézményvezetőjétől bármelyik tantárgyból felmentést kaphat a tanórára járás alól, miután osztályozó vizsgán eleget tett a tantárgy éves követelményeinek.

A tanulói jogviszony megszűnése

a) az iskolai tanulmányok befejezése előtt:

- nem tanköteles tanuló esetén fegyelmi vétség miatt,
- nem tanköteles tanuló esetén a megengedettnél több igazolatlan hiányzás miatt,
- önkéntes iskolaváltoztatás miatt.

(Az eljárási szabályokat, jogkövetkezményeket, az iskola kötelezettségeit a 20/2012 EMMI rendelet tartalmazza.)

b) a tanulmányok befejezésekor:

A tanulói jogviszony megszűnésének időpontját a köznevelési törvény szabályozza.

A képzés belső szakaszai I. Hat évfolyamos gimnázium

1. szakasz (7-8. évfolyam): előkészítő, ráhangoló szakasz Cél:

- a tanulásmódszertan megismerése, gyakorlása
- új tanulási formák, módszerek megismerése és elsajátítása
- a tanulók érdeklődésének felkeltése, fokozása
- az érdeklődési körnek és a tehetségnek megfelelő irányban alaposabb képzés biztosítása
- az iskola és az egymás iránti pozitív beállítódás kialakítása

2. szakasz (9-10. évfolyam): az alpműveltség elsajátításának szakasza Cél:

- az intenzív tanulás kialakítása
- új tanulási módszerek, technikák alkalmazása
- a tantárgyi irányultság kialakítása
- a helyes önismeret kialakítása
- a továbbtanulási döntés előkészítése
- a képességeknek és az érdeklődésnek egyaránt megfelelő pályorientáció előkészítése

3. szakasz (11-12. évfolyam): a specializálódás szakasza Cél:

- felkészülés a kétszintű érettségi vizsgára és a továbbtanulásra

II. Négy évfolyamos gimnázium

1. szakasz (9. évfolyam): a beilleszkedés szakasza Cél:

- a tanulásmódszertan megismerése, gyakorlása
- új tanulási formák, módszerek megismerése és elsajátítása
- az érdeklődés felkeltése, fokozása
- a magasabb követelményeket fokozatosan szokják meg a tanulók

2. szakasz (10. évfolyam): az alpműveltség elsajátításának szakasza Cél:

- az intenzív tanulás kialakítása
- új tanulási módszerek, technikák alkalmazása
- a tantárgyi irányultság kialakítása

- a helyes önismeret kialakítása
- a továbbtanulási döntés előkészítése
- a képességeknek és az érdeklődésnek egyaránt megfelelő pályaorientáció előkészítése

3. szakasz (11-12. évfolyam): a specializálódás szakasza Cél:

- felkészülés a kétszintű érettségi vizsgára és a továbbtanulásra

Képzési specialitások, irányok (emelt szintű képzések, emelt óraszámú képzések), a tanulók tanulási kötelezettségei, választási lehetőségeik (kötelező, nem kötelező tanítási órák), a csoportok indításának szabályai, ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

A Bajai III. Béla Gimnázium olyan tanulóközpontú intézmény, ahol mindenki arra törekszik, hogy tanulóink a sokoldalú ismeretszerzés lehetőségeivel élve, életkori sajátosságaiknak, lehetőségeiknek megfelelően megszerezzék azokat a kulcskompetenciákat, amelyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz, a változások befolyásolásához, saját sorsuk alakításához. A sikeres munkaerő-piaci alkalmazkodáshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztését fontosnak tartjuk. Az iskolarendszerben meglévő szelektív hatások mérséklése, az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség biztosítása is feladataink közé tartozik. Kiemelt feladataink közé tartozik a kompetencia alapú oktatás módszertanának, eszközeinek és eljárásainak elterjesztése, a digitális írástudás széles körű elterjesztése, mindennapi gyakorlattá válásának támogatása. Szükséges a pedagógusok módszertani kultúrájának folyamatos fejlesztése, korszerűsítése.

Iskolánk adottságai, feltételei, hagyományai, illetve partnereink igényei alapján lehetőséget kínálunk arra, hogy tanulóink mindegyike az első idegen nyelvből, matematikából, történelemből a 9.-10. évfolyamon *emelt óraszámú* képzésben részesüljenek. Így lehetőség van arra, hogy a tanulók az alapképzés mellett bizonyos területeken kezdettől fogva többletismeretekhez jussanak, amely megkönnyíti a majdani továbbtanulást. Főszabályként bármelyik tanulócsoport beindításához minimum 10 fő kell. Kisebb létszámmal csak indokolt esetben és főként a 11.-12. évfolyamon érettségire való felkészítés céljából lehetséges csoport indítása (jellemzően ilyenek a 2. idegen nyelveknél az orosz, francia, olasz, latin).

A korábbi évfolyamokon történt választásoktól függetlenül járhatnak diákjaink a 11 -12. évfolyamon *középszintű* vagy *emelt szintű* érettségire felkészítő csoportba. Az iskola intézményvezetője minden év április 15-éig közzéteszi a választható tantárgyak és a képzési szintek jegyzékét. A tanulók pedig május 20-ig adhatják le - *írásban* - a tantárgy és a felkészülési szint megválasztásával kapcsolatos döntéseiket.

A tanárválasztás lehetőségével akkor élhetnek diákjaink, ha az nem veszélyezteteti tanulócsoportok meglétét, illetve kellően indokolt.

Emelt óraszámú képzés az első idegen nyelvből, a tanuló választása szerint vagy az angol nyelv vagy a német nyelv lehet. Az utolsó két évfolyamon lehetőség van középszintű (heti 4 óra), illetve emelt szintű (heti 6 óra) folytatásra. 1997. szeptember 1-től lehetőségünk van arra, hogy iskolánk mind a két fajta gimnáziumi képzésben

egy-egy csoportnyi (egy évfolyamon összesen kb. 30) tanulót felkészíthessen a DSD (Deutsches Sprachdiplom) német nyelvvizsgára. Az érettségi évében tehetik le ezt a nyelvvizsgát a diákok. Ez a diploma német egyetemeken való továbbtanulást is lehetővé tesz. Elismerik külföldön is német nyelvtudást igazoló dokumentumként. A sikeres vizsgával megszerzett diploma - honosítás után - C1 illetve B2 szintű nyelvvizsgának felel meg, ami többlet pontot jelent a felsőoktatásba jelentkező tanulóknak.

A második idegen nyelvből a 9. évfolyam elején kötelezően indul a képzés, választhatnak tanulóink az angol, a német, a francia, az olasz, az orosz és a latin közül. Az utolsó két évfolyamon lehetőség van középszintű (heti 3 óra), illetve emelt szintű (heti 5 óra) folytatásra.

Az *emelt óraszámú matematika* tananyagában lényegesen több lehetőség van elmélyítésre, gyakorlásra, tehetséggondozásra, illetve ha szükséges, szintre hozásra.

Az *emelt óraszámú történelem és informatika* a 9. és 10. évfolyamon szintén elősegíti az elmélyítést.

Közép-, illetve emelt szintű érettségire minden kötelező érettségi tárgyból külön csoportban történik a felkészítés a 11. és a 12. évfolyamon. Alapesetben négy osztályból 8 csoport szervezhető tantárgyanként a kötelező érettségi tárgyaknál.

A pedagógusválasztás a mindenkori tantárgyfelosztás figyelembevételével történik. A tanórai oktatás keretein belül a pedagógusválasztás lehetőségével a diákok abban az esetben élhetnek, ha az adott tantárgyból a felkészítés az adott évfolyamon/osztályban több csoportban és/vagy több szinten folyik. Ebben az esetben, a tanuló vagy a szülője írásban kérheti az igazgatótól a másik pedagógus csoportjába történő beosztást. Az igazgató a csoportlétszám és a többi tanuló érdekeinek figyelembevételével hozza meg döntését.

Tehetséggondozás, szabadidős kínálat, felzárkóztatás, tanulmányi kirándulások

Tehetséggondozás

A gimnáziumunkba felvett diákok tanulmányi átlaga az elmúlt években 4,7 és 4,9 között alakult, így ezekből a számokból is kikövetkeztethetően a tehetséggondozás továbbra is kiemelkedő feladatunk marad.

Az egyéni érdeklődéshez, tehetséghez igazodva kínáljuk az *emelt óraszámú képzésben szintfelmérők alapján* az 1. idegen nyelvet. **Tantárgyi szakköröket** - mindig az igényeket figyelembe véve és lehetőségekhez igazodva - szervezünk.

Diákjainkat - az anyagi lehetőségeinknek megfelelően - a **tanulmányi versenyen** elindítjuk. **A mellékletek között szerepelnek azok a versenyek, amelyeken hagyományosan indulni szoktunk,** és amelyeken való részvétel finanszírozását biztosítani kívánjuk. Ezeket a versenyeket túlmenően eseti elbírálás alapján biztosítunk pénzügyi segítséget.

Minden évfolyamon **csoporthatásban** tanítjuk a magyar nyelv és irodalmat, történelmet, idegen nyelvet, a matematikát és az informatikát. A 7. és a 8. évfolyamon a **tanulókísérletek** érdekében csoportbontásban oktatjuk a fizikát és kémiát. A hatékonyabb és eredményesebb munkavégzés mellett a csoportbontást indokolja még az is, hogy az érettségi vizsgán ezekből a tantárgyakból a tanulóknak kísérletezni is kell.

Azoknak a pedagógusoknak és diákoknak, akik kiemelkedő, országos versenyeredményt értek el, lehetővé tesszük az **egyéni foglalkozás** keretében történő felkészítést, felkészülést is.

Segítjük tanulóink művészeti **szerepléseit** is, serkentjük őket **pályázatokon** való részvételre.

Tanulmányi kirándulásokon elősegítjük a **közösségi életmód** elsajátítását, valamint az **ismeretszerzés** más (iskolán kívüli) formáit gyakoroljuk.

A fenntartó által javasolt rendelkezések:

- Tanulmányi kirándulás osztályonként egy tanévben legfeljebb egy alkalommal szervezhető.
- A testvérvárosi kapcsolatok, Határtalanul programok, egyéb táborok, fakultatív programnak minősülnek, amelyre nem kötelezhető sem a pedagógus, sem diák részvételre, rendkívüli munkavégzés nem rendelhető el.
- A tanulmányi kirándulások időtartama:
 - o Középiskolában maximum 2 napos program szervezhető:
 - o középiskolás tanulók esetén a kirándulásról legkésőbb 20:00 óráig vissza kell érkezni.
- A kirándulás részleteiről és annak várható költségeiről a szülőket írásban kell tájékoztatni, valamint kérni a hozzájárulásukat a részvételre és a költségek vállalására vonatkozóan.
- A szülők kezeljék a kirándulással kapcsolatos befizetéseket.
- A tanulmányi kirándulások esetén a rendes munkaidőt (napi 8 óra időtartam) meghaladó időintervallumra számolható el díjazás, ez az időtartam tekinthető rendkívüli munkavégzésnek.
- Legalább 4 héttel a kirándulás megvalósulása előtt az intézmény igazgatója a rendkívüli munkavégzés elrendelésére vonatkozó engedélykérő lapot megküldi a fenntartó részére.
- Amennyiben a fenntartó engedélyezi a rendkívüli munkavégzés elrendelését, arról intézmény igazgatója tájékoztatja a pedagógusokat.
- Az intézmény igazgatója kirándulás lebonyolítását követő legkésőbb 5 napon belül a teljesítésigazolást megküldi a fenntartónak.

A gimnáziumban folyó *tehetség gondozás folyamatát* az alábbi táblázat foglalja össze:

| Tevékenység | Módszer | Felelős |
|----------------------------------|--|--|
| 1. Tehetségek felismerése | * megfigyelés | szaktanár, szabadidős szervező, diákmozgalmat segítő tanár |
| | * házi versenyek (tantárgyi, művészeti, sport) | munkaközösség-vezetők, szaktanárok, |

| | | |
|---|--|--|
| | * az iskolai élet egyéb területei (ünnepélyeken való szereplés, diák önkormányzati munka, iskolarádió, énekkar, válogatás, stb.) | munkaközösség-vezetők, szaktanárok, diákmozgalmat segítő tanár, osztályfőnök, szabadidő-szervező |
| 2. Tehetségfejlesztés (iskolán belül) | * egyéni fejlesztés | szaktanár, művészeti vezető |
| | * differenciált óravezetés | szaktanárok |
| | * szakkörök, énekkar | szaktanár, szakkörvezető |
| | * emelt szintű képzések | szaktanár, iskolavezetés |
| | * sportkör | szaktanár, edző, szabadidőszervező, iskolavezetés |
| | * versenyek (városi, körzeti, megyei, regionális, országos, OÁTV, OKTV, Diákolimpia) | szaktanárok, munkaközösségvezetők, iskolavezetés |
| | * kutatómunka, pályázatok | szaktanárok |
| 3. Tehetségfejlesztés (iskolán kívül) | * közösen egyes területeken más iskolákkal | szaktanárok, munkaközösségvezetők, iskolavezetés |
| | * kapcsolat szakmai szervezetekkel, művészeti csoportokkal, egyetemekkel | szakkörvezető, témavezető, művészeti vezető |

Szabadidős kínálat

A Sulinet programnak köszönhetően használhatják naponta a diákok az internetet felnőtt felügyelet mellett. Felnőtt irányítással diákrádióban dolgozhatnak, diákújságot szerkesztenek tanulóink. A tanulók személyiségének egészséges fejlődéséhez, tehetségének kibontakozásához ajánljuk a nem osztálykeretben zajló tantárgyi, énekkari, túzzománc, rajz szakköri, színjátszó köri, filmklubbeli munkát.

Az egészséges életmódra nevelést szolgálják a tömegsportórák kosárlabdából, röplabdából, atlétikából, fociból. Szervezünk házi bajnokságokat kosárlabdából, fociból, asztaliteniszből.

Megvan a lehetősége annak, hogy félévenként egyszer túrát, évenként többször is kerékpártúrát, telente sítúrát, nyaranta - saját erőből épült csónakházunkat kihasználva - kenutúrát szervezzünk a bélás diákok részére.

A társasági életbe való beilleszkedést könnyítendő önköltséges alapon a tanulók részére társastánctanfolyamokat szervezünk.

Az 1042/2019-es kormányhatározat alapján iskolánk részt vesz a Lázár Ervin Programban, amely alapján 7. és 8. évfolyamos tanulóink szociális helyzettől és lakóhelytől függetlenül részt vehetnek előadó művészeti produkciók és színházi előadások megtekintésében ingyenesen évente egy alkalommal.

Felzárkóztatás

Az átlagosnál kevesebb olyan diákunk van, aki részére rendszeres felzárkóztatást kell szerveznünk. Általában ilyenkor sem a képességek hiánya, hanem az általános iskolák képzése közötti eltérés - *közel 20 általános iskolából érkeznek a tanulók* - az oka annak, hogy az induló évfolyamokon időszakos jelleggel felzárkóztatásokat kell tartanunk. A felvett tanulókkal íratott tudás szintfelmérés után válik világossá, hogy mely diákokat kell néhány hónapon keresztül időszakos felzárkóztató foglalkozásokkal segíteni, hogy minél hamarabb behozzák lemaradásukat.

A négy évfolyamos gimnázium kilencedikeseinek és tizedikeseinek - *szükség esetén* - felzárkóztató foglalkozásokat tartunk, hogy az utolsó két évnek a hat évfolyamos gimnázium tanulóihoz hasonló tudásszinttel vághassanak neki.

Rendszeres felzárkóztatásokat a felsőbb évfolyamokon nem tartunk. Betegség vagy egyéb ok miatti hosszabb hiányzás esetén felzárkóztatásra egyéni (1 -3 fő) foglalkozás keretében is van lehetőség.

Esélyegyenlőséget elősegítő, hátrányokat kiegyenlítő foglalkozások esetileg tarthatóak.

A köznevelési törvényhez igazodva szülői igény esetén a 7-8. évfolyamon megszervezzük a napközis és a tanulószobai foglalkozásokat.

Tanulmányi kirándulások

Az éves munkatervben előzetesen fel kell tüntetni osztályonként a tervezett tanulmányi kirándulásokat a megvalósítás hónapjában.

A tanulmányi kirándulások munkanapokon és tanítás nélküli munkanapokon kerülhetnek megszervezésre. Pihenőnapokon, tanítási szünetekben kizárólag csak önkéntes alapon szervezhetők fakultatív programok kirándulások, amelyen való részvételre nem kötelezhető sem a pedagógus, sem diák, tekintettel arra, hogy a foglalkoztatottnak heti két pihenőnapot biztosítani szükséges.

A pedagógus a tanulmányi kirándulás tervezetét az iskola igazgatójának a kirándulást megelőző legalább 1,5 hónappal korábban írásban bejelenti és megküldi (helyszínét, kísérők nevét, szálláshelyét, utazás módját, indulás és érkezés tervezett idejét).

A rendes munkaidőt meghaladó tanulmányi kirándulásokat a fenntartónak engedélyeznie kell.

6. A TANULÓI JOGVISZONYHOZ KAPCSOLÓDÓ SZOLGÁLTATÁSAINK

A társadalmi egyenlőtlenségek megszüntetése, a szegregációmentes környezet kialakítása, fenntartása alapvető jelentőségű. Az egyenlő bánásmód elveinek betartása iskolánkban kiemelt feladat.

Az egyenlő bánásmód követelményét intézményünkben érvényesíteni kell, különösen:

- az oktatásba történő bekapcsolódás, a felvétel, az emelt szintű oktatásba bekapcsolódás során,
- a tanulmányi követelmények megállapítása és a teljesítmények értékelése során,

- az iskolai élethez kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele során,
- a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint
- a nevelésben-oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

Iskolánkban nem működhetnek olyan szakkörök, és egyéb tanulói, szülői vagy más szervezetek, amelyek célja más személyek vagy csoportok lejáratása, megbélyegzése vagy kirekesztése.

Különösen fontos a szociokulturális hátránnyal rendelkező, tehetséges tanulók fokozott egyéni megsegítése, az eredményesség méltó elismerése, jutalmazása. Mindezek érdekében felhasználjuk a kompetencia alapú oktatás támogató környezetét, és eszközrendszerét (differenciált fejlesztés különböző módjait).

6.1. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek részletes helyi rendje

A KNT. 4.§ 25.) pontja szerint sajátos nevelési igényű (SNI) gyermek, tanuló az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

A KNT. 4.§ 3.) pontja szerint beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

A KNT. 4.§ 14.) pontja szerint kiemelten tehetséges gyermek, tanuló az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelhető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

Célunk: A kiemelt figyelmet igénylő tanulók segítése abban, hogy megtalálják helyüket az iskolában, az osztályban.

Legfontosabb feladataink, tevékenységeink:

Ezek a tanulók az átlagtól eltérő magatartásformával, értékrenddel, és általában eltérő anyagi háttérrel kerülnek az iskolába. Feladatunk megkönnyíteni a beilleszkedésüket. Fontos, hogy az osztályban tanító szaktanárok együttműködjenek az osztályfőnökkel.

A szaktanárok feladatai: A tanítási órán több lehetőséget kell adni az ilyen tanulók szóbeli megnyilatkozására. Az értékelés legyen korrekt, kiemelve a felelet pozitív oldalát. Fontos, hogy a tanuló társaival együtt érezze, hogy munkájának van értelme, értéke. Ez sokat segíthet azoknak, akik csendesek, visszahúzódók, nehezen illeszkednek

a közösségbe. A csoportmunkák során kijelölhetjük a munka vezetésére, így szükségképpen megismerkedik mások véleményével, gondolataival. Ezzel befolyásolhatjuk a tanuló gondolkodásmódját, és segíthetjük bizonyos magatartásformák elsajátításában is.

Az osztályfőnök feladatai:

A szaktanárok segítségével a problémás tanulókat fel kell ismerni. A tanulókra a tanórán kívül is bíz feladatokat. Az iskolai közösségi élettel kapcsolatos tevékenységbe - mint osztály buli, karácsonyi műsor, színházlátogatás szervezése - bevonjuk ezeket a tanulókat. Az osztálykirándulás kapcsán kaphatnak kisebb szervezési feladatokat. Az osztályfőnök egyéni beszélgetéseket folytat az adott tanulóval, a közösséggel vagy annak egy részével, ezzel is segítséget adva a beilleszkedéshez.

Az osztályfőnök kötelessége, hogy a szülőket tájékoztassa, és kikérje azok véleményét. Nem szükségképpen jelentkeznek ezek a problémák a tanulónál otthon, a szülői házban. A tanuló magatartásbeli problémái gyakran mint kompenzáció, pótcselekvés jelennek meg az iskolában. Ilyen esetekben igyekezni kell kideríteni az okot.

Tanulásmódszertan:

Az iskolába érkező diákok az első két tanévük elején részt vesznek egy tanulásmódszertani tréningen, aminek a célja kettős. A helyes tanulási szokások, módszerek megvitatása mellett **hangsúlyos szerepe van a személyiségfejlesztésben, a közösség kialakulásában**, a tanulók beilleszkedésében is. A nyelvi előkészítő 9. osztályban is fontos szerepet kap a program heti 2 órában.

Tehetséggondozás

A gimnáziumunkba felvett diákok tanulmányi átlaga az elmúlt években 4,7 és 4,9 között alakult, így ezekből a számokból is kikövetkeztethetően a tehetséggondozás továbbra is kiemelkedő feladatunk marad.

Az egyéni érdeklődéshez, tehetséghez igazodva kínáljuk az emelt óraszámú képzésben szintfelmérők alapján az 1. idegen nyelvet. Tantárgyi szakköröket - mindig az igényeket figyelembe véve és a lehetőségekhez igazodva - szervezünk.

Diákjainkat - az anyagi lehetőségeinknek megfelelően - a tanulmányi versenyen elindítjuk. A mellékletek között szerepelnek azok a versenyek, amelyeken hagyományosan indulni szoktunk, és amelyeken való részvétel finanszírozását biztosítani kívánjuk. Ezeken a versenyeken túlmenően eseti elbírálás alapján biztosítunk pénzügyi segítséget.

Minden évfolyamon csoportbontásban tanítjuk a magyar nyelv és irodalmat, idegen nyelvet, a történelmet, a matematikát és az informatikát. A 7. és a 8. évfolyamon a tanulókísérletek érdekében csoportbontásban oktatjuk a fizikát és kémiát. A hatékonyabb és eredményesebb munkavégzés mellett a csoportbontást indokolja még az is, hogy az érettségi vizsgán ezekből a tantárgyakból a tanulónak kísérletezni is kell.

Azoknak a pedagógusoknak és diákoknak, akik kiemelkedő, országos versenyeredményt értek el, lehetővé tesszük az

egyéni foglalkozás keretében történő felkészítést, felkészülést is.

Segítjük tanulóink művészeti szerepléseit is, serkentjük őket pályázatokon való részvételre.

Tanulmányi kirándulásokon elősegítjük a közösségi életmód elsajátítását, valamint az ismeretszerzés más (iskolán kívüli) formáit gyakoroljuk.

Nemzeti Emlékezetpedagógiai Program

A Program támogatja a fiatalok nemzeti identitástudatának erősítését szociális helyzettől és lakóhelytől függetlenül, ezáltal a köznevelési intézményekbe járó 7-11. évfolyamon tanuló diák részére ingyenesen biztosítja a nemzeti vagy történelmi emlékhelyeken megtartott emlékezetpedagógiai programokon történő részvételének az élményét.

A Program fókuszában a nemzeti emlékezet és az örökségünkhöz való kapcsolódás áll. A nemzeti és történelmi emlékhelyek szervezett felkeresését biztosítja a Nemzeti alaptanterv által lehetővé tett mélységelvű, élmény alapú tananyagfeldolgozás keretében, iskolai közösségi tanulmányi kirándulás formájában, tanítási időben, az iskolák által választható módon.

A Program teljes körű megszervezését a Tankerületi Központ munkatársai végzik, akik az aktuálisan érintett intézményekkel felveszik a kapcsolatot a további teendők egyeztetése céljából.

6.2. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok Célunk:

Léleekben is egészséges új generációt neveljünk, ne kallódjon el tanulóink a gondoskodás hiánya, illetve szociális hátrányok miatt. Segítsük a beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő tanulókat abban, hogy megtalálják helyüket osztályukban, iskolájukban.

A cél elérését szolgáló legfontosabb feladataink, legjelentősebb tevékenységeink:

A hátrányos és veszélyeztetett tanulók felismerése, jelzése, segítése (anyagi, erkölcsi, orvosi). Védjük a tanulóinkat a káros szenvedélyektől, sorozatos kudarcoktól. Szükség esetén szakemberhez irányítjuk (orvos, pszichológus, mentálhigiénés védőnő, nevelési tanácsadó, gyermekjóléti szolgálat).

Prevenció, megismertetjük a káros szenvedélyek hatásaival, egészséges életmód kialakításával, a másság elfogadásával és az egymás iránti toleranciával. Mindig a tanulók érdekeit tartjuk szem előtt. **A cél teljesítésével akkor vagyunk elégedettek, ha:**

Közreműködésünkkel csökken a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulóink száma. Kevesebben dohányoznak, italoznak és nyúlnak a kábítószerhez. Többen kirándulnak, túráznak, sportolnak az „értelmetlen bandázás" helyett.

Tanulóink segítik egymást helyes döntések meghozatalában, megosztják egymással gondjaikat, merik vállalni önmagukat, részt vesznek közös rendezvényeken. Segítséget mernek kérni problémáik megoldásához a gyermek- és ifjúságvédőtől és mentálhigiénés védőnőtől, felkeresik őket fogadóóráikon. Részt vesznek az egészséges életmódra nevelés előadásain és ezzel kapcsolatos vetélkedőkön .

A célok megvalósulásához szükséges legfontosabb feltételek:

Személyi feltételek: előadók, osztályfőnökök, mentálhigiénés védőnő.

Tárgyi feltételek: CD-k, filmek, előadásokhoz terem, osztály

Költségvetési feltételek: CD, film, előadók tiszteletdíja, szakkönyvek

Intézményi kapcsolatok:

Gyermekjóléti Szolgálat Baja,

Városi Kórház, Baja - mentálhigiénés védőnő, pszichológus, pszichiáter, előadásokra orvos előadó Nevelési Tanácsadó, Baja

Rendőrkapitányság, Baja - előadásokra előadó, problémás dolgokban segítség Polgármesteri Hivatal - gyámügy, népjóléti csoport Ifjúsági Ház - rendezvények, előadások

Vöröskereszt Baja - segélyek

Radnóti Kollégium Baja - tanulók elhelyezése

Pályázatok: Figyelemmel kísérjük a kiírt pályázatokat ebben a témában, és lehetőségeink szerint pályázunk.

6.3. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

Célunk, hogy az iskola a saját erejéhez, erőforrásaihoz mérten a rászorulókon segítsen, illetve részükre segítséget kérjen.

A hátrányos helyzet felismerésében segítő szerepe van az osztályfőnököknek. A szaktanárok segítségére is szükség van. A szülő, a család nem mindig partner ebben a kérdésben. A hátrányos helyzetű, vagy halmozottan hátrányos helyzetű (1997/XXXI Gytv. 67/A §) tanulóinkról a területileg illetékes polgármesteri hivatalok nyilvántartása alapján informálódhatunk az adatvédelmi szabályoknak megfelelően, illetve a szülői önkéntesség alapján tarthatjuk nyilván.

Támogatási formák, tevékenységek

- pénzbeli támogatás diákjainknak az iskolai alapítványból
- a központi tankönyvtámogatás elosztása
- az iskola kéri a fenntartó, a város, az adott helyi önkormányzat, a Vöröskereszt segítségét
- pályázatok figyelése

6.4. Tanulószoba

Szülői igény esetén kötelességünk megszervezni a tanulószobai foglalkozásokat a 7-8. évfolyamon.

6.5. Könyvtár Célunk:

A könyvtár - a maga sajátos eszközeivel, lehetőségeivel - hatékonyan segítse a pedagógiai programban rögzített célok, feladatok megvalósulását: vagyis szakszerűen, folyamatosan gyarapított és sok szempontúan feltárt állományára épülő szolgáltatásaival korszerű információs bázisa legyen az iskolában végzett tevékenységeknek, teret adva a sokoldalú, színes iskolai életnek. Könyvtári szabályzatunk az SzMSz-ünk mellékletét képezi.

Legfontosabb feladataink:

- biztosítani a szükséges ismerethordozókat (hagyományos és modern dokumentumokat), illetve információkat az iskola pedagógusai és diákjai számára
- megalapozni a tanulók könyvtárhasználóvá nevelését: szervezett formában (könyvtári órák) és egyéni foglalkozás keretében
- a nevelőtestülettel együttműködve kialakítani a kívánatos olvasási-tanulási szokásokat, segíteni az önművelődés igényének, az önálló tájékozódás képességének, a problémamegoldó gondolkodásnak a fejlesztését, hozzájárulni a tanulók általános műveltségének emeléséhez
- sokoldalúan szolgálni a pedagógusok felkészülését, oktató-nevelő munkáját
- az iskolai tankönyvellátás biztosítása

Legjelentősebb tevékenységeink:

- kölcsönzés
- „helyben olvasás” biztosítása: a nyitvatartási időben a könyvtári állomány használatát elősegíteni, beleértve a nem hagyományos dokumentumok és az internet használatát is
- könyvtári órák
- irodalom ajánlás
- tanácsadó, tájékoztató tevékenység
- irodalom kutatás (pl. referátumok elkészítéséhez, különböző tanulmányi versenyekhez, egyéni tanuláshoz - tanításhoz, iskolai műsorokhoz stb.)
- előjegyzés
- könyvtárközi kölcsönzés
- másolat készítés (fénymásoló, nyomtató)
- a könyvtári-információs rendszer szolgáltatásainak közvetítése
- a tartós tankönyvek nyilvántartása, kölcsönzése
- Az iskolai tankönyvellátás biztosítása a vonatkozó jogszabályok alapján

A célok teljesítésével akkor vagyunk elégedettek:

- ha a pedagógusok élnek a könyvtár kínálta információs-kommunikációs lehetőségekkel: rendszeresen igénybe veszik a könyvtár szolgáltatásait, napi munkájukban alkotó módon használják a könyvtár dokumentumait (többkönyvű oktatás)

- ha az iskola tanulóinak többsége rendszeres könyvtárhasználóvá válik, ha kialakul bennük az igény a folyamatos önművelődésre, szabadidejük igényes eltöltésére, és ha az újonnan belépők (a 7. és a 9. évfolyam diákjai) számára is természetessé válik a könyvtárhasználat
- ha tanulóink képessé válnak a könyvtárban önálló tájékozódásra, a számukra szükséges információk felkutatására (a könyvtáros segítségével, majd fokozatosan önállóan is), függetlenül attól, hogy milyen forrásból származik: nyomtatott vagy ún. nem hagyományos dokumentumból, vagy éppen számítógép segítségével történik.

Feltételek:

A könyvtárhasználati követelmények teljesítése, a tanulási-önművelődési kultúra megalapozása csak korszerű, jól működő iskolai könyvtárban (médiatárban) lehetséges, ahol a szükséges személyi és tárgyi feltételek ehhez adottak.

Személyi feltételek:

szakmailag jól felkészült, az iskolai célok iránt elkötelezett könyvtáros **Tárgyi, működési feltételek:**

- magas színvonalú, korszerűen és folyamatosan gyarapított állomány: hagyományos (könyv, folyóirat) és modern dokumentumok, ismerethordozók (audiovizuális dokumentumok, CD-k, számítógépes adatbázisok)
- széles körű tájékozódási lehetőség: a helybeli használat feltételeinek biztosítása - az esztétikus környezet, a megfelelő számú, kényelmes ülőhely, a nem hagyományos dokumentumok használatára szolgáló technikai eszközök, berendezések
- differenciált szolgáltatások
- mindennapos könyvtári szolgálat (hosszú nyitva tartási idő) **Hiányzó**

feltételek:

- +1 könyvtáros munkatárs
- esztétikus környezet: könyvespolcok, kölcsönző asztal. **Költségvetési**

feltételek:

- a hiányzó feltételek fedezete
- a folyamatos gyarapításhoz szükséges pénz

6.6. Internethasználat

Célunk, hogy diákjaink jelenős számban használhassák és használják az internet adta lehetőségeket.

A cél megvalósításához szükséges feladatok, tevékenységek:

- Délutánonként legalább 20 - diákok által használható - munkaállomást biztosítsunk.
- Az informatika tantárgy keretében - lehetőleg már az alsóbb évfolyamokon - mutassuk meg diákjainknak a web, az e-mail és az ftp használatát alapszinten.
- Tegyük lehetővé ezek önálló gyakorlását.
- Felsőbb évfolyamokon tanítsunk weblap szerkesztést.
- Biztosítsa az iskola az internet elérését bérelt vonalon keresztül.
- Támogassuk a belső levelezést, mint a kapcsolattartás egy formáját.
- Az internet elérési sebességét legalább 3 évenként felül kell vizsgálni, és lehetőségekhez mérten fejleszteni szükséges.
- A szaktanárok adjanak olyan feladatokat diákjaiknak, melyhez az interneten keresztül kell információkat szerezni.
- A nyelvi munkaközösségek próbálkozzanak meg idegen nyelvű levelezés megszervezésével, és támogassák az idegen nyelven történő chatelést.
- Az internetes versenyeken való részvételre ösztönözzük diákjainkat. **A célok teljesítésével akkor vagyunk elégedettek, ha:**
 - Egy teremben 20 gépen délután 13³⁰ és 16⁰⁰ között diákjaink szabadon használhatják az internetet.
- Kérésre minden diák kap e-mail címet.
- A könyvtárban tanítási idő alatt néhány szabad gépen szintén dolgozhatnak diákjaink.
- 9. évfolyam végére minden diákunk tudj a használni a webet és az e-mailt, képes magyar nyelvű weblapokon tájékozódni.
- 10. évfolyam végére képes az ftp-t kezelni, képes önállóan webes felületről letöltéseket végezni.
- 11. évfolyam végére tud egyszerű honlapot szerkeszteni megfelelő segédprogrammal. Az internet elérése iskolánkban biztosított.
- Külföldi diákokkal leveleznek diákjaink (idegen nyelven).
- Diákjaink egyre több olyan feladatot kapnak, melyhez internet szükséges, és ezt a felsőbb (11-12.) évfolyamokon tanári segítség nélkül is meg tudják oldani.
- Évenként egy-egy dolgozat, referátum e-mailben kerül beküldésre a tanárnak. **Feltételek:** a fejlesztéshez anyagi feltételek: bérelt vonal esetleges költsége személyi feltételek: rendszergazda, infrastruktúra működtetése, vállalkozó szellemű tanárok és diákok **6.7. Iskolánk sportélete**

Célunk, hogy széles körű lehetőséget nyújtsunk - *a mindennapos testnevelés* - a sportolásra és a mozgásra a testnevelés órákon kívül is, és minél több tanuló találja meg és használja ki ezeket a lehetőségeket.

Gimnáziumunk sportéletének a tanórán kívül három fő területe van:

6.7.1. Iskolai diáksportkör

Az iskolai diáksportkör heti három alkalommal biztosít rendszeres mozgáslehetőséget tanulóinknak a következő sportágakban: atlétika, kosárlabda és röplabda szakosztályokban.

6.7.2. Tömegsport

Tömegsport órákon zajlanak az iskolai házibajnokságok versenyei (labdarúgás, kosárlabda, asztalitenisz, sakk, röplabda). A tanulók szinte folyamatosan használják a ping-pong és a konditermet délután, járnak aerobikra, és sokan szerepelnek a táncstúdióban is. Minden tanévben megrendezzük a turisztikai napot, a bélás napi sportversenyeket, a téli sítábort, és nyáron sokan igénybe veszik iskolánk önerőből épült csónakházát is.

6.7.3. Diákolimpia

A diákolimpián való részvétel rendkívül széles skálájú és színes iskolánk sportéletében (atlétika, kosárlabda, röplabda, labdarúgás, sakk asztalitenisz, triatlon, duatlon, cselgáncs, karaté, evezés stb.). Évről évre nagyon sok országos döntős helyezést szereznek versenyzőink. Az iskolavezetés a tőle telhető támogatást megadja úgy erkölcsileg, mint anyagilag, és elismeri a kiváló teljesítményeket.

Tárgyi feltételeink elég mostohák, egy sportcsarnokot igazán megérdemelne intézményünk.

6.8. Étkeztetés, büfé

Gimnáziumunk diákjai számára a város középiskolai kollégiumaiban van lehetőség a menzát (kollégistáink számára természetesen a reggelit és a vacsorát is) igénybe venni a képviselőtestület által megállapított térítési díj ellenében.

A gimnázium épületében - önköltséges használattal - működik büfé, amely kínálatában igyekszik az egészséges életmódra ráirányítani a diákok figyelmét.

Az iskola egyéb szolgáltatásai, válaszok az igényekre, marketing

Tanórán kívüli tanulói foglalkozások: térítésmentes:

- a tornaterem használata tanórán és tömegsporton felül, ha az nem igényel szaktanárfelügyeletet,
- az énekkari, diákszínjátzó körű tagság,
- tantárgyi szakkörök
- hitoktatás
- tanulmányi, sport, művészeti versenyeken való részvétel teljes egészében önköltséges: osztály/csoport kirándulások, amelyek nem tanulmányiak

Lehetőség szociális ellátásokra:

- diákétkeztetés,
- tankönyvsegély, a jogosultak ingyenes tankönyvellátása
- a tanulmányi versenyek nevezési díjának visszatérítése,
- cserekapcsolatokon résztvevők költségeinek részbeni fedezése,
- iskolai diákszociális ösztöndíj (az alapítványból pályázat útján)

Többletbevétel-szerzési lehetőségek:

- pályázatok,

Iskolai "PR":

- beiskolázási tájékoztató,
- iskolai évkönyvek,
- internetes lehetőségek kihasználása
- kapcsolat a helyi rádióval, helyi sajtóval, helyi tv-vel,
- tájékoztató értekezlet szülőknek, diákoknak a beiskolázás előtt,
- diákjaink fellépése városi rendezvényeken,
- pedagógusaink megjelenése előadóként, illetve hallgatóként szakmai konferenciákon, továbbképzéseken,
- az iskolai rendezvények, ünnepek gondos megszervezése,
- eredményeink, sikereink nyilvánosságra hozása

.

7. AZ ISKOLAI ÉLET MUNKARENDJE, HAGYOMÁNYOK

7.1. Az iskola munkarendje A tanév beosztása:

Az iskolában a szorgalmi idő (tanítási év) a tanév rendje szerinti szabályozás alapján kezdődik és végződik, valamint folyik. A tanítási év 5 napos tanítási hetekből áll.

A tanév, ezen belül a tanítás és a szünetek rendjét minden évben a miniszter rendeletben állapítja meg

A tanév helyi rendjét - a miniszteri rendelkezéshez igazodva - az éves munkatervében a nevelőtestület minden év elején, a testületi értekezleten határozza meg. Ekkor dönt az állami ünnepek megünneplésének módjáról, a tanítás nélküli munkanapok felhasználásáról, programjáról is.

A munkarenddel kapcsolatos feladatokat és döntési kompetenciákat az SZMSZ tartalmazza. A tanítás napi,

heti, évi rendje:

A tanulók számára a tanítás általában reggel 8⁰⁰-kor kezdődik és a hatodik óra 13²⁵-ig tart. Egy tanítási óra időtartama 45 perc.

A tanítási órák közti szünetek általában 10 percesek, a harmadik óra utáni szünet 15 perces, a hatodik óra utáni 5 perces.

Indokolt esetben rövidített órás tanítási napokat is szervezünk, melyeknél a tanítási óra 35 perces, köztük minden szünet 10 perces.

A 11-12. évfolyamon a szaktanár és a csoport megegyezése esetén van lehetőség arra, hogy az 1-2. vagy 5-6. dupla órát szünet közbeiktatása nélkül, 90 perc terjedelemben egyben tartsák meg.

Csütörtök délutánra - *az értekezletek miatt* - rendszeres délutáni elfoglaltságot nem tehetnek a tanárok. A délutáni elfoglaltságok általában 14³⁰-kor kezdődnek.

A tanuló kötelező tanórai foglalkoztatását a kerettantervi rendelet figyelembe vételével helyi tantervünk határozza meg.

A tanév folyamán alkalmazhatunk tömbösített órarendi formákat, témahét nevelési-oktatási formát is.

A tanév folyamán, a heti órarenden lényeges változtatást - kényszerű okot kivéve -nem hajtunk végre.

7.2. Hagyományok

Szervezeti hagyományaink

Az iskolában **diákönkormányzat** működik, munkájukat a diákönkormányzat döntése alapján felnőtt(ek) segíti(k). A diákönkormányzat tagja valamennyi osztály titkára, vezetősége 5 tagból áll. Az önkormányzat havi rendszerességgel ülészik: előkészíti az aktuális iskolai programokat, rendezvényeket, évente diák fórumot hív össze a választások idejére.

Iskolánkban az **osztályfőnököket** az intézményvezető bízza meg, egyeztetve az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével. Ugyancsak az iskolavezetés készíti el a tantárgyfelosztást, megbeszélve azt az egyes szaktárgyi munkaközösségek vezetőivel, azok pedig előzetesen munkaközösségi megbeszélés keretében a szaktanárokkal.

Az iskola a *szülői házzal a kapcsolatot* elsősorban az osztályfőnökökön keresztül tartja. Megszűnt a kötelező családlátogatás hagyománya, de az osztályfőnökök szükséges esetekben élnek ezzel a lehetőséggel is.

A gimnáziumba történő felvételi jelentkezések előtt januárban tájékoztató értekezletet szervezünk az érdeklődő szülőknek, diákoknak.

Az új évfolyamokra járók szüleinek gyermekük felvételijének évében májusban valamint évkezdéskor szeptemberben **szülői értekezletet** tartunk. A tanév folyamán **szülői értekezlet és fogadóóra** is lehetőséget ad a pedagógusok és a szülők találkozására.

Szülői szervezetünk közreműködik az iskola életének szervezésében. Célja az oktató-nevelő munka elősegítése, az iskola oktatási programjának támogatása, az iskola és a szülők közötti kapcsolattartásban, a szülők tájékoztatásában a közreműködés, a szülői érdekek képviselése. A szülői szervezet figyelemmel kíséri a gyermeki, tanulói jogok érvényesülését, a pedagógiai munka eredményességét.

Diákjaink részére biztosítani igyekszünk a lehetőséget a **külföldi cserekapcsolaton** való részvételre. Tapasztalataink szerint nemcsak más népek kultúrájának megismerése szempontjából fontos ez a program, hanem azért is, mert az idegen nyelvi környezetben élve olyan mértékben javul a tanulók kommunikációs készsége, illetve olyan lökést kapnak az idegen nyelv tanulásához, hogy majdnem mindegyikük sikeres állami nyelvvizsgát tesz a programot követő időszakban.

Iskolánk 2007-ben testvériskolai kapcsolatot létesített a marosvásárhelyi Bolyai Farkas Líceummal és a Marosvásárhelyi Református Kollégiummal. Az innovációs tevékenységünk részét képezi, hogy a testvériskolai kapcsolatot tartalommal töltsük meg. Az együttműködési szerződés aláírásával elköteleztük magunkat, hogy egymás pedagógiai módszereinek tanulmányozásával fejlesztjük saját módszertani ismereteinket. Közös tudományos, kulturális, sportrendezvényeket szervezünk (három hetet meghaladó projekt). Megismertetjük egymás történelmét, hagyományait (közös projektek). Testvérintézményekben tett látogatásokkal a tanárok és diákok megismerkednek egymás kultúrájával, szokásaival. Célunk az is, hogy a látogatások során a tanárok és a diákok egymás munkáját is megismerjék.

Tantárgyi **szakkörök**, **művészeti szakkör** és **diáksportkör** működnek.

Hagyománya van a Bajai III. Béla Gimnáziumban az **iskolai újságnak és az iskolai rádiónak**. Tanári segédlettel a diákjaink szerkesztik. A diáklaphoz szervesen kapcsolódó BÉlap Klub rendezvényei szellemi műhelyként segítik a diákok látókörének bővítését, pályaaorientációját. A 2001/2002-es tanévtől a **Bajai III. Béla Gimnázium Színistúdiójában** dolgozhatnak a művészeti tevékenységben tehetséges diákjaink.

1989-ben megalakult a **III. Béla Gimnázium Baráti Köre** régi tanárok és diákok kezdeményezésére. A kör, a tagdíjakból befolyó pénzből támogatja az iskola kulturális rendezvényeit, külföldi csereutazásait, hozzájárul a kiváló diákok jutalmazásához, valamint segíti néhány arra érdemes és rászoruló volt diákunk főiskolai, egyetemi tanulmányainak megkezdését.

A **III. Béla Gimnázium a Művelt Ifjúságért Alapítvány** is fontos szerepet játszik intézményünk életében segítve diákjaink, tanáraink munkáját. Adó 1%-okból és egyéb bevételeiből sokszínű támogatást nyújt (a rászoruló tanulókat szociális juttatással, eszközeink fejlesztését, ballagási díjazásokat).

Új szervezeti egységként jelenik meg 2013 októberétől a 2011 CXC köznevelési törvény 73§ és a 20/2012 EMMI

rendelet 121§ alapján létrehozandó Intézményi Tanács. Tagjai a nevelőtestületből, a szülők közül és a városi önkormányzattól kerülnek ki.

Hagyományos rendezvényeink, ünnepeink

Tanévnyitó és tanévzáró rendezvényeink

Nemzeti ünnepeink közül október 23-át és március 15-ét ünnepeljük iskolai szinten, ahol egy- egy osztály vagy a színjátszó kör ad műsort. Az aradi vértanúkról, a kommunista diktatúrák áldozatairól, a nemzeti összetartozásról és a holokausztról osztálykeretben történik a megemlékezés. Valamennyi osztály rendez ajándékozással egybekötött karácsonyi vagy Mikulás estét. Hagyomány a dolgozóink gyerekeinek, unokáinak szervezett Mikulás délután is. Az iskola egyéb ünnepei: tanévnyitó és tanévzáró ünnepély, ballagás. A **golyaavató** alkalmával a tizenegyedik évfolyam műsorral köszönti az új bélásokat.

Ünnepélyes **szalagavatót** szerveznek a 10. évfolyamosok a végzős évfolyam diákjainak.

Minden év április 1-jén - ha az tanítási szünet, akkor az azt megelőző utolsó tanítási napon - **bélás napot** szervez a diákság.

Tavasszal van a **bélás zenedélután** (az iskolai énekkar és a kamarakórus szereplése).

Kialakulóban lévő hagyománnyá váló rendezvényeink is vannak (pl: gyertyafényes est) Országgyűlési határozat alapján hagyományos rendezvényünk a minden év június 4-én megtartandó **Nemzeti Összetartozás Napja**.

Értékelési hagyományaink

Iskolánkban az osztályzás a hagyományos ötfokozatú skálával történik. Osztályozzuk a készségtárgyakat is. A tánc és dráma tantárgy, a humán tagozat esetében részt vett/nem vett részt értékelés történik. A jutalmazás, elismerés és elmarasztalás formáit az SZMSZ-ünk is tartalmazza részleteiben. Főbb elvek, formák:

A tanulói értékelés, jutalmazás elvei, formái

A tanulók értékelése

A tanuló magatartásának, szorgalmának értékelését, a magasabb évfolyamra lépés feltételeit és tanulmányi eredményének értékelési elveit, formáit az intézményvezető és a tankerületi igazgató által jóváhagyott pedagógiai programunk tartalmazza.

A tanulók dicséretének, jutalmazásának, kitüntetésének elvei, formái A tanulók példamutató magatartásukért, szorgalmukért, a tanulmányi, a sport, a művészeti vagy egyéb területen elért kiemelkedő teljesítményükért dicséretben, jutalomban, illetve kitüntetésben részesíthetők.

A dicséret

- > Példamutató közösségi magatartásért, tevékenységért, kiemelkedő szorgalomért az osztályfőnök adhat dicséretet.

- > Kiemelkedő tanulmányi, sport - vagy művészeti teljesítményért (pl. megyei 4-10. helyezés) a szaktanártól jár dicséret a tanulónak.
- > Gimnáziumunk hírnevét jelentősen növelő tevékenységért, eredményért (pl. tanulmányi vagy sportversenyen elért megyei 1-3. vagy országos 1-10. helyezés) az intézményvezető ad dicséretet.

A félévi, illetve az év végi osztályozó értekezlet alkalmával:

- > kiemelkedő szaktárgyi teljesítményéért a tanuló a szaktanár döntése alapján tantárgyi dicséretben részesülhet.

(A tantárgyi dicséret félévkor az ellenőrző könyvben és a naplóban, év végén a bizonyítványban, a naplóban és a törzslapon is megjelenik.) **A jutalmazás formái:**

A tanévzáró ünnepélyen:

- > Elismerő oklevélben és könyvjutalomban részesül az a végzős tanuló, akinek érettségi átlag teljesítménye eléri a 90 % -ot.
- > elismerő oklevélben részesül a tanév végén kitűnő tanulmányi eredményt elért tanuló.
- > elismerő oklevélben és könyvjutalomban részesül a kimagasló országos eredményt elért, nem végzős tanuló.
- > a nevelőtestület és a diákvezetőség együttes döntése alapján elismerő oklevélben és könyvjutalomban részesülhet legfeljebb hat olyan tanuló, aki abban az évben az iskolaközösségért kiemelkedő munkát végzett.

A kitüntetések formái

A nevelőtestület döntése alapján kiemelkedően teljesítő végzős diákjaink az alábbi *kitüntésekben*, illetve *alapítványi díjakban* részesülhetnek. Azonos kritériumok mentén vagy kitüntetés vagy alapítványi díj adható. A mindvégig kitűnő bizonyítványt szerző diákok díja kivételével összesen legfeljebb 12 kitüntetés, illetve alapítványi díj osztható ki, kivéve, ha az első három kitüntetésre ennél többen jogosultak

A kitüntetéseket - a Türr István-díj kivételével - a feltételek teljesülése esetén több diák is elnyerheti.

A Türr István-díjra jelölésről az iskolavezetés képviselőiből, a végzős osztályfőnökökből, a szakmai munkaközösségek két-két képviselőjéből, egy testnevelő tanárból, a rajztanárból és az énektanárból álló bizottság dönt. A Türr István-díj odaítéléséről a gimnázium nevelőtestületének a szavazáson jelenlévő tagjai abszolút többségi szavazással döntenek. A cím mellé a kitüntetettek Bélás Emlékplakettet, elismerő oklevelet és pénzjutalmat kapnak.

A kitüntetések és az alapítványi díjak átadására a ballagáson kerül sor.

A) Kitüntetések

- 1. A BAJAI III. BÉLA GIMNÁZIUM DÉRI MIKSA-DÍJA¹:** Ezt a díjat azon végzős tanulók kapják meg, akik az országos középiskolai tanulmányi versenyen (OKTV) az OKTV országos döntőbe jutottak

valamely tantárgyból az *vagy a tudományos diákköri konferencián (TUDOK) nagydíjat, illetve az adott szekcióban első díjat kaptak, valamint akik az ifjúsági tudományos innovációs tehetségkutató versenyen legalább 3. helyezést értek el.*

2. **A BAJAI III. BÉLA GIMNÁZIUM PÓSTA SÁNDOR-DÍJA²:** A díjat azon végzős tanulók kaphatják meg, akik részt vettek az olimpiai játékokon, paralimpián, siketolimpián vagy sakkolimpián, továbbá akik sportáguk³ felnőtt világ- és Európabajnokságán legalább 3. helyezést értek el, vagy korosztályos világ- vagy Európabajnokságon, ifjúsági olimpián legalább 3. helyezést értek el, és tanulmányi átlaguk gimnáziumi éveik alatt legalább 4,0 volt. A bizottság egyedi döntése alapján a díj azoknak a tanulóknak is kiadható, akik sportágukban országos bajnokságon elért legalább 3. helyezést értek el, vagy a diákolimpia országos döntőjében legalább 3. helyezést értek el, és tanulmányi átlaguk gimnáziumi éveik alatt legalább 4,0 volt.
3. **A BAJAI III. BÉLA GIMNÁZIUM ÉBER SÁNDOR-DÍJA⁴:** A díj azon végzős diákjainknak jár, akik az országos művészeti tanulmányi versenyen 1 -10. helyezést értek el vagy valamely művészeti ág országos minősítő versenyén 1 -10. helyezést értek el, vagy valamely országos szintű szavaló- illetve prózamondó verseny 1-10. helyezettje közé kerültek, és tanulmányi átlaguk gimnáziumi éveik alatt legalább 4,0 volt.
4. **A BAJAI III. BÉLA GIMNÁZIUM TÜRRE ISTVÁN-DÍJA⁵:** A díjat kiváló tanulmányi eredményt (9. évfolyamtól minden tanév végén legalább 4,5-ös átlagot) elérő, példás magaviseletű, jó erkölcsű és különféle diákközösségekben (pl. énekkar, újságírás, színjátszó kör, diákönkormányzat, iskolarádió, stb.) aktív szerepet vállaló *vagy több tantárgyi területen kiemelkedő eredményeket elérő diák kapja.*

A fenti kitüntetések elnyerő diákok egyike részesül **AZ ÉV BÉLÁS DIÁKJA** kitüntető címben, amelyhez tárgyjutalom jár. A díjazotról a gimnázium nevelőtestületének a szavazáson jelenlévő tagjai relatív többségi szavazással döntenek.

B) *Alapítványi* díjakban azon jó magaviseletű, példás erkölcsű tanulók részesülhetnek,

- akik valamely tantárgy(ak)ból kiemelkedő teljesítményt nyújtottak (legfeljebb 5 tanuló),
- akik kimagasló művészeti vagy sporttevékenységet folytattak (legfeljebb 3 tanuló),
- akik kiemelkedő iskolaközösségi munkát végeztek (legalább 1, legfeljebb 3 tanuló)

Az alapítványi díjakra jelölést tehet a nevelőtestület bármely tagja és az iskola diákönkormányzata. Az alapítványi díjakra jelölésről az iskolavezetés képviselőiből, a végzős osztályfőnökökből, a szakmai munkaközösségek két- két képviselőjéből, egy testnevelő tanárból, a rajztanárból, az énektanárból és a diákönkormányzat egy képviselőjéből álló bizottság dönt. A bizottság összeállításakor törekedni kell arra, hogy tagjai lehetőleg az évfolyamban tanító tanárok közül kerüljenek ki. A bizottság ülésére a nevelőtestület a díjakat véglegesítő értekezlete előtt kerüljön sor.

¹ A díj elnevezését indokolja, hogy a későbbi feltaláló iskolánk diákjaként több alkalommal önképzőköri pályázatokon komoly jutalmakat kapott.

A díjak odaítélésekor törekedni kell arra, hogy az egyes tudományterületek, művészetek, sport kiemelkedő teljesítményeit lehetőleg azonos arányban jutalmazzuk. Egy tanuló több díjra is jelölhető.

C) aki a 9. évfolyamtól minden tanév végén kitűnő bizonyítványt szereztek automatikusan alapítványi jutalomban részesülnek.

III. Béla Gimnázium a Műveit Ifjúságért Alapítvány

Ebben az alapítványi díjban - kuratórium döntése alapján - az alapítvány céljainak megfelelő területeken legkiemelkedőbb teljesítményt elért tanulók részesülhetnek. „**A legkreatívabb diák**” címet a gimnázium tanulói közül az kapja, aki a tantárgyi versenyeken kívüli területeken - kulturális tevékenység,

sporttevékenység, szakmai tevékenység. - az adott tanévben vagy több éven át kiemelkedő színvonalon eredetit, önállót alkot, mellyel jelentősen növeli az iskola hírnevét.

Erre a címre írásos indoklással javaslatot tehet az iskola bármely dolgozója és diákja. A javaslatot április 20-ig zárt borítékban kell leadni az intézményvezetőnek. A díj odaítéléséről az intézményvezető által felkért három tanár és a diákönkormányzat által delegált három diák valamint az iskola intézményvezetője együttesen tesz javaslatot a kuratóriumnak. A díj átadására végzős jutalmazott esetében a ballagáson, egyébként a tanévzáró ünnepélyen kerül sor.

Gondán-Horváth- díj

A Bélás Baráti Kör anyagi támogatásával- Gondán-Horváth-díjban - külön alapítványi okirat szellemében - a legkiemelkedőbb nyelvi megnyilatkozások szerzői részesíthetők. Pályázni lehet írásban *magyar nyelvű szóbeli, illetve írásbeli, gyakorlati jellegű szövegművel.* A díj odaítéléséről minden tanévben az előre megadott határidőre beérkező pályázatok közül a magyar nyelv és irodalom munkaközösség tagjaiból és a diákönkormányzat egy képviselőjéből álló bizottság dönt. A díj átadására végzős pályázó esetében a ballagáson, más évfolyamon tanuló diák esetében a tanévzáró ünnepélyen kerül sor.

Bélás emlékérem és oklevél

Erre az elismerésre a következő teljesítményt nyújtó diákok jogosultak:

² A díj névadója Pósta Sándor olimpiai bajnok vívó, aki kiemelkedő sportteljesítménye mellett iskolánk tanulójaként kitűnő tanuló volt, ezután magas szintű tanulmányokat folytatott, fogorvosi-szájsebészti diplomát szerzett, de dolgozott sportújságíróként és karikaturistaként, és zeneszerzéssel is foglalkozott.

³ Magyar Diáksport Szövetség igazolása alapján, a Nemzetközi Olimpiai Bizottság által elismert sportágban.

⁴ A díj névadója Baja művészeti életének meghatározó alakja, iskolánknak tanára, illetve diákja is volt. Felmerült a díj névadójaként az országosan ismertebb karnagy-zenepedagógus Lukin László neve is, illetve akár mindketten is lehetnek névadók.

⁵ A díj névadója (iskolánk egykori diákja) sokoldalú egyéniség volt, aki közösségeiért kiemelkedő áldozatokat vállalt, magyar kulturális és gazdasági mozgalmak élére állt, támogatta a nemzetközi békék ügyét, stb.

- a) Az iskola kitüntetett diákjai és az alapítványi díjak nyertesei
- b) Az OKTV döntőjébe jutottak
- c) A következő tanulmányi versenyeken egyéniben vagy csapatban országos 1-10. helyezést elérők:
- > általános iskolások országos nyelvi tanulmányi versenye,
 - > általános iskolások országos történelmi versenye,
 - > Édes anyanyelvünk verseny,
 - > Szép magyar beszéd verseny,
 - > Simonyi Zsigmond helyesírási verseny
 - > Implom József helyesírási verseny
 - > Arany János irodalmi verseny
 - > Arany Dániel matematika verseny,
 - > Varga Tamás matematika verseny,
 - > Kalmár László matematika verseny,
 - > Zrínyi Ilona matematika verseny,
 - > KENGURU Matematika verseny
 - > Szőkefalvi Nagy Gyula matematika verseny,
 - > Nemzetközi matematika verseny,
 - > Nemzetközi Diákolimpia,
 - > Öveges József emlékversenye,
 - > Mikola Sándor fizika verseny,
 - > Budó Ágoston fizika verseny
 - > Kitaibel Pál biológia verseny,
 - > Herman Ottó biológia verseny,
 - > Bugát Pál természetismereti verseny,
 - > Hevesy György országos kémia verseny,
 - > Irinyi János kémia verseny,
 - > Teleki Pál országos földrajz verseny,
 - > Lóczy Lajos földrajz verseny,
 - > Savaria történelem verseny
 - > Logo verseny (számítástechnika)
 - > Gábor Dénes számítástechnikai emlékversenye
 - > Nemes Tihamér Országos számítástechnikai verseny
 - > Országos népdaléneklési verseny,
 - > a nevelőtestület döntése alapján egyéb, az előzőekkel azonos rangú verseny.
- d) az iskolavezetés döntése alapján - eseti elbírálással, figyelemmel a szaktanári véleményre - egyéb, az előbbi felsorolásban nem szereplő, de azonos súlyú országos, vagy nemzetközi verseny illetve pályázat nyertesei. sportversenyeken, a diákolimpián egyéni versenyben elért országos 1-10., illetve csapatversenyben elért országos 1 -10. helyezést, ha a csapat mindegyik tagja iskolánk tanulója,

- e) s iskolavezetés döntése alapján - eseti elbírálással, figyelemmel a szaktanári véleményre - egyéb sportversenyeken (pl. országos bajnokság, nemzetközi bajnokság,...) egyéniben elért országos 1-10., illetve a csapatversenyben elért országos 1-10. helyezés, ha a csapat mindegyik tagja iskolánk tanulója,
- f) művészeti versenyeken az egyéni versenyben elért országos 1-10., illetve a csapatversenyben elért országos 1 -10. helyezés, ha a csapat mindegyik tagja iskolánk tanulója,

Az érmet azon tanév tanévzáró ünnepélyén veheti át a tanuló (végzős tanuló a ballagáson), amelyben arra jogosulttá vált. ***Minden tanuló csak egyszer részesülhet ebben az elismerésben.***

A szabadidő hasznos eltöltését szolgáló hagyományaink

Tanév közben - mostoha körülményeink ellenére - lehetőséget biztosítunk tömegsportra, több diáksportkörünk is működik. Rendszeresen mérkőznek diákjaink a háziversenyeken (foci, kosárlabda, tollaslabda, asztalitenisz). Osztály- és évfolyam bulik, közös mozi- és színházlátogatások, kirándulások szervezésével igyekszünk a közösségi életet megfelelő szinten tartani.

Az iskola önköltséges programajánlata a szünetekre:

- nyári kenutúra,
- nyári kerékpártúra,
- őszi-tavaszi gyalogtúra,
- sítábor,
- szánkózás.

Lehetőség nemzetközi oktatási kapcsolatok kialakítására

A globalizáció folyamatában felnövekvő diákjaink, a 21. század Európa-polgárai számára elengedhetetlenül szükséges, hogy személyesen is tapasztalatokat szerezzenek más kultúrákról, életstílusokról és gondolkodásmódokról.

Bármely nemzetközi oktatási projektformában való részvétel előnyeit a következőkben látjuk:

- A tanulók internet-felhasználása célirányossá, tudatossá, motiváltabbá tehető általa.
- A személyes kapcsolatteremtés élménye - nemzetközi konferenciákon, találkozókön, táborokban, diákcserekapcsolatok keretében - nagyban hozzájárul diákjaink világgépének és tárgyi tudásának gazdagodásához, a másság megismeréséhez és elfogadásához, vagyis a tolerancia természetessé válásához.
- A projektmunkában való részvétel minden esetben kreatív, alkotó jellegű munkát jelent, ami a különböző tanórákon megszerzett elméleti tudásanyag gyakorlati felhasználását és egyfajta szintézisét követeli meg.
- A komplex jellegű projektmunkák elkészítése során a diákok megtapasztalják a munkamegosztás, az együttműködés és az egyéni felelősség jelentőségét a közös alkotó folyamatban.
- A munka során fejlődik szóbeli és írásbeli önkifejezési készségük, gazdagodik szókinccsük.
- Megszerzett idegennyelv-tudásuk aktívvá, felhasználhatóvá, „élővé" válik, idegen nyelvi kommunikációs készségeik gyorsan fejlődnek, a nyelvi gátlások megszűnnek.

8. ISKOLAHASZNÁLÓK AZ ISKOLAI KÖZÉLETBEN

Mivel az iskolai közélet kialakításához a szülők nem rendelkeznek elegendő ismerettel, a diákok pedig tapasztalatlanok, így az iskolai közélet kialakításának irányítása - a pedagógiai programban is elfogadott alapelvünkkel, a pedagógus vezető szerepével összhangban - pedagógusaink feladata. Ez azonban érdekük is a tanároknak, mert munkájukat csak akkor tudják sikeresen végezni, ha a diákok közérzete is jó, ennek pedig egyik feltétele a szervezett, jól működő iskolai közélet.

8.1. A tanulónak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje.

A KNT. 48.§ (4) pontja szerint a diákönkormányzat véleményét ki kell kérni az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt, a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt, az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor, a házirend elfogadása előtt. Ezeken felül a KNT végrehajtásáról szóló 20/2012. EMMI rendelet 120.§ (5) pontja szerint a DÖK véleményét ki kell kérni a következőkben is:

- a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
- a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
- a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
- az iskolai sportkör működési rendjének megállapításához,
- az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához,
- a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához,
- az intézményi SZMSZ-ben meghatározott ügyekben

Tanulói részvétel, diákönkormányzat

8.2. Célunk: •segíteni diákjainkat abban, hogy aközösségért tenni akaró és tenni tudó felnőttekké váljanak.

- bevonni őket az iskolai döntések előkészítésébe, támogatni őket a diákközösségeikre vonatkozó döntések meghozatalában, segíteni őket a végrehajtásban.
- fejleszteni önállóságukat.

A cél elérését szolgáló feladatok, tevékenységek:

1. Az iskola a DÖK működéséhez - a lehetőségekhez mérten - pénzügyi keretet biztosít, mely keret felhasználásáról a DÖK hivatott dönteni.
2. Az iskola biztosítja a DÖK működésének tárgyi feltételeit (szoba, infrastruktúra).
3. Tanáraink támogatják a diákönkormányzat munkáját.

4. A diákönkormányzat havi megbeszélésein a diákmozgalmat segítő tanár részt vesz, tájékoztatja a diákvezetőséget a következő időszak fő feladatairól, majd tájékoztatja az intézményvezetőt vagy az illetékes helyettest a diákönkormányzat ülésein felmerülő kérdésekről, véleményekről, javaslatokról.
5. Az osztályfőnökök osztályfőnöki órán - legalább havonta egyszer - beszámoltatják diákvezetőiket a végzett munkájukról.
6. Az osztályfőnök igény esetén tegye lehetővé az osztály diákvezetőjének a szülői értekezleten való részvételt.
7. Az iskola minden évben tegye lehetővé diákok diák-önkormányzati képzését, és biztosítson szabadidőt a résztvevőknek.
8. A diákvezetőket bevonjuk a diák-szociális bizottság és fegyelmi bizottság munkájába.
9. Az iskola intézményvezetője minden - a diákságot érintő - ügyben tájékoztatja a IDB vezetőit, és lehetővé teszi, hogy a diákokat érintő fontos döntéseket hozó tantestületi értekezleteken a diákvezetők jelen lehessenek.
10. Az iskola intézményvezetője felelős azért, hogy legyen olyan felnőtt, aki a DÖK munkáját segíti.
11. Az osztályfőnökök és az iskolavezetés kötelesek az évenkénti diákparlamenten megjelenni.
12. A DÖK rendezvényein - különösen az évenkénti diáknapon - a tantestület részt vesz.
13. Az önállóság elérése érdekében az osztályrendezvények szervezését, lebonyolítását - a 10. évfolyamtól kezdve egyre kevesebb tanári segítséggel - a diákokkal végeztetjük. (Adott esetben felvállalva azt is, hogy esetleg néhány általuk is kívánt rendezvény elmarad.)
14. Diákjaink részt vesznek a pedagógusok munkájának értékelésében (ld. IMIP).
15. Tanév elején osztályfőnöki órán meg kell választatni a diákvezetőket, és alsóbb évfolyamokon ismertetni kell a DÖK működését, DÖK SZMSZ -t. **A célok teljesítésével akkor vagyunk elégedettek, ha:**
 - Van diákszoba, számítógép, nyomtató és telefonálási lehetőség.
 - A diákönkormányzati képzéseken vesznek részt diákjaink. A képzést a résztvevők jónak és hasznosnak minősítik.
 - Van iskolánkban DÖK-öt segítő felnőtt.
 - A diákönkormányzat önállóan működik. **A célok eléréséhez szükséges feltételek:**
 - a DÖK működéséhez a 2001. évben megállapított 100 000 Ft, amely összeg évenként a lehetőségekhez képest az infláció mértékével növekszik
 - a DÖK működéséhez az anyagi, pénzügyi források biztosítása (költségvetés, pályázatok, egyéb bevételek)
 - diák klubszoba, számítógép, telefon, nyomtató
 - tréningekre szakember
 - támogató tanár(ok)

8.3. Az iskola és a szülői ház kapcsolata

„Az iskolát és a családot együttműködésre utalja minden. Azonos a nevelés tárgya: ugyanazt a gyereket nevelik, csak mások a körülmények a család és iskola számára, mindenki más-más oldalról látja a gyereket és nem azonos mértékkel méri.”

/Imre Sándor/

Célunk, hogy együttműködve a szülői házzal, segítsük elő a pedagógiai programunkban megfogalmazott céljaink sikeres megvalósítását.

A gimnázium nevelőtestülete egyetért abban, hogy

- a nevelés-oktatás folyamatában egyenrangú kapcsolatra törekszünk a szülőkkel
- az egyenrangú kapcsolatban vezető szerep a pedagógusé, a szakmaiságot ő képviseli
- egyetértés szükséges a legfontosabb alapértékekben
- a kölcsönös információcserére, az együttműködésre törekszünk
- a nevelés nem az iskola kizárólagos feladata, szülői közreműködés nélkül nem lehet eredményesen nevelni, oktatni
- a gyermekek érdeke parancsolja az együttműködést
- az iskola nemcsak a pedagógusoké, legalább annyira a diákoké és a szülőké is
- az együttműködés nemcsak pedagógiai belátás és mérlegelés kérdése, hanem a köznevelési törvény által előírt jogi kötelezettsége szülőknek és pedagógusoknak egyaránt, a jogszabályok, lehetőségek megismerésére kölcsönösen törekedni kell, a tájékozatlanság sokat árthat • a jól működő iskola közösérdek /tanár-diák-szülő/

Az együttműködés tartalmi elemei

- együttműködés alapvető nevelési-oktatási kérdésekben, egymás nevelési elveinek megismerése és közös álláspont kialakítása
- tanulásirányítás
- a szabadidő irányítása, szervezése
- egészséges életre nevelés
- a családi életre nevelés, felkészítés
- hátrányos helyzetű tanulók segítése
- tehetséggondozás
- továbbtanulás, pályairányítás
- diák-önkormányzati munka segítése
- gyermek- és ifjúságvédelem
- társadalmi munka az iskola javára
- viselkedés és a magatartás formálása

Az együttműködés fórumai, a kapcsolattartás formái, tevékenységek

- tájékoztató szülői értekezlet / beiskolázás /

- évfolyam szülői értekezlet / új osztályoknak szeptember elején, a 10. évfolyamon, érettségi előtt a 12. évfolyamon /
- szülői értekezlet félévente egyszer
- fogadóórák félévente egyszer szervezeten, egyéni egyeztetés után bármikor
- ellenőrző könyvvel
- telefonon keresztül
- iskolai rendezvények /aktív résztvevő, vendég /szülők fogadása előzetes egyeztetés alapján
- szükség szerinti családlátogatás
- közös programok
- szülői szervezet ülései, programjai

Az eredményes együttműködés feltételei

- a rendszeres és folyamatos kapcsolattartás
- a kölcsönös bizalom és őszinteség megléte
- a kölcsönös és korrekt tájékoztatásra épül
- fokozott empátia érvényesül a kapcsolatban
- nyitott a szülő és a pedagógus egyaránt

9. A GIMNÁZIUM KÖRNYEZETI ÉS EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAMJA

Senki sem követhet el nagyobb hibát, mint az, aki azért nem tesz semmit, mert csak keveset tudna tenni.

9.1. Alapok

(Burke)

9.1.1 Jogszabályi háttér

Az Alaptörvény néhány ide vonatkozó megállapítása:

A Magyar Köztársaság elismeri és érvényesíti mindenki jogát az egészséges környezethez. A Magyar Köztársaság területén élőknek joguk van a lehető legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez.

A *Nemzeti Alaptanterv* kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló kormányrendelet kiemelt fejlesztési feladatként definiálja a környezeti nevelést. Elengedhetetlenül szükséges a NAT részeként a környezetvédelmi, természetvédelmi oktatás továbbfejlesztése.

A *köznevelésről szóló törvény* szerint a pedagógiai programok felülvizsgálatánál az eddiginél nagyobb hangsúlyt kell fordítani a gyermekek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésével kapcsolatos feladatokra, s a nevelés elsőrendű jelentőségű. A pedagógiai programok átalakításánál a személyiség- és közösségfejlesztés megtervezésében kiemelt hangsúlyt kell fektetni a NAT kiemelt közös követelményeire, köztük a *környezeti nevelésre*. Az iskolai

munkát tartalmi alapjaiban szabályozó közös követelményei között találjuk a környezeti nevelést. „A környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás egyéni és közösségi szinten egyaránt legyen a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelv.”

A helyi önkormányzatokról szóló törvény kiemeli az egészséges életmód közösségi feltételeinek elősegítését, a lakosság önszerveződő közösségi tevékenységének támogatását, így feladataink végrehajtásánál számíthatunk önkormányzati támogatásra

Ezek megteremtik a jogszabályi alapot a környezet-, természet- és egészségvédelem területén. Fontos, hogy diákjaink e jogszabályok elveit megértsék és elfogadják.

A 26/1997. (IX.3.) NM. sz. rendelet szabályozza az iskolában dolgozó *iskolaorvos, iskolai védőnő és fogorvos* feladatait.

9.1.2. Helyzetkép 9.1.2.1. Iskolánk helyzete

9.1.2.1.1. TÁRGYI FELTÉTELEK A KÖRNYEZETI ÉS EGÉSZSÉGÜGYI NEVELÉS SZEMPONTJÁBÓL

A tárgyi feltételeket több szempontból lehet vizsgálni. Az iskola épülete a jelenlegi építészeti szabványoknak, törvényi előírásoknak megfelelő. (kellő számú mosdó, tisztálkodási lehetőségek, udvar, szellőzés, természetes világítás, fűtés)

Az öreg iskolaépület sok probléma forrása, jelenleg nincs az iskolának megfelelő méretű tornacsarnoka. Az épület állandó javításra szorul. Az iskola tárgyi felszerelése is elhasználódott. A diákok által használt székek és padok jelentős része nem felel meg a kor egészségvédelmi előírásainak.

Az iskolának két külön udvara van. Az „A” épület udvarán lehetőség van játékra, a „B” épület udvara szépen parkosított, pihenésre, kikapcsolódásra alkalmas. Az „A” épület udvarán kerékpártároló van.

9.1.2.1.2. SZEMÉLYI FELTÉTELEK A KÖRNYEZETI ÉS EGÉSZSÉGÜGYI NEVELÉS

SZEMPONTJÁBÓL

A tanári kar elfogadja, és magáénak vallja az egészséges életvitelre és környezetbarát gondolkodásra nevelés alapelveit.

Kollégáink közül sokan ilyen irányú továbbképzésen vettek részt, és vállalnak szerepet ebben a nevelésben.

9.1.2.1.3. MEGVALÓSULT KÖRNYEZETI-EGÉSZSÉGNEVELÉSI TEVÉKENYSÉGEINK

- Tanulmányi kirándulások, laborlátogatás a Környezetvédelmi Felügyelőségen évente
- Galvánelemek szelektív gyűjtése
- Jeles napok alkalmából az iskola egy részét érintő akciók, tevékenységek
- Az érdeklődő diákok részvétele városi szakkörök, egyesületek munkájában

- Iskolahét keretén belüli lehetőségek
- Tanulmányi és sportversenyekre felkészítés, versenyzés
- Drogprevenációs és elsősegélynyújtó versenyek
- Rajz- és képzőművészeti pályázatokon való részvétel
- Országos és regionális, megyei, városi tanulmányi verseny szervezése, részvétel Iskolánk környezetének helyzete

Az iskola szűkebb és tágabb környezetében több olyan feltétel adott, mely lehetővé tette és teszi számunkra környezeti-egészségnevelési feladataink megvalósítását. A város önkormányzata támogatja a fiatalok sportolását.

A felsőoktatási intézményekkel kiépített kapcsolataink lehetővé teszik, hogy érdeklődő diákjaink különféle témákban is segítséget kapjanak.

9.1.3. Erőforrások

A belső és külső erőforrások tekintetében is lényeges változás, hogy a 2009-2010-es tanévben a TAMOP 3.1.4 program keretei között anyagi erőforrások illetve a programban finanszírozott továbbképzések révén szellemi erőforrásaink is bővültek. Így a témahét, a háromhetes projekt, és a tanórai keretek között is környezeti és egészségnevelési programunkat is jobban tudjuk teljesíteni.

A.) BELSŐ erőforrások

| Humán erőforrások | Feladat, szerepkör | Erősségek |
|---------------------------------|--|---|
| Iskolavezetőség | Támogatja a környezeti nevelési programokat. A minőségi munka részeként értékeli az ilyen tevékenységet. Anyagi forrásokat teremt. Ösztönző rendszert dolgoz ki. Aktívan részt vesz az egyes programokban. Elkészíti a pedagógiai programnak megfelelően az éves tervet, segíti és koordinálja annak megvalósítását. Pályázatokat ír ki, koordinál. Külső kapcsolatok ápolását segíti. | Hiteles személyiségek a pedagógusok és a diákság számára. Hasznosítható kapcsolatrendszerrel bírnak. |
| Tanárok | Kidolgozzák és a tantárgyakba beépítve tanítják az egyes tartalmakat. Pályázatokat írnak. | Valamennyi szakos belátja, hogy minden tanár feladata a környezeti nevelés és az egészségügyi nevelés. |
| Osztályfőnöki közösség | Évfolyamokra lebontva foglalkozik az egészségneveléshez és a környezeti neveléshez kötődő tartalmak feldolgozásával. | Lehetőség van az aktualitások azonnali megbeszélésére osztályközösségi szinten (pl. törvényi intézkedések, egészséges táplálkozás, reklámok hatásai, életmód kérdései, stb.). |
| Diákönkormányzatot segítő tanár | Lehetősége van a környezeti nevelés egészségnevelési területeinek erősítésére. | Napi kapcsolata van a diákokkal, az egyedi problémákat azonnal kezeli. |
| Szabadidő-szervező | Olyan programokat szervez, melyek erősítik és kiegészítik az egyéb egészségnevelési és környezeti nevelési hatásokat. | Közvetlen kapcsolatban áll a diákokkal. |

| | | |
|-----------------------------------|---|--|
| Iskolaorvos | Előadásokat tart az egészséges életmódról, a környezeti ártalmakról. Segíti a tanárok munkáját, fogadóórája van. | Szakmailag kompetens, személyes ráhatással él. |
| Iskolai védőnő | Előadásokat, foglalkozásokat tart az egészséges életmódról, a környezeti ártalmakról. Segíti a tanárok munkáját, fogadóórája van. | Szakmailag kompetens, személyes ráhatással él. |
| Gyermek-és ifjúságvédelmi felelős | Heti rendszeres fogadóórát tart. | Szakmailag kompetens, szakszerű intézkedéseket tesz. |
| Adminisztratív dolgozók | Támogatják a tanári munkát az egyes programok háttérének biztosításával (pl. hivatalos levelek, pénzügyi adminisztráció, pályázati elszámolások). | Részt vállalnak a szelektív hulladékgyűjtésben, takarékoságban. |
| Technikai dolgozók | A programok tárgyi feltételeinek biztosítása (ökológia terem, laborok, vizesblokkok, világítási hálózat karbantartása, hőszigetelés, stb.) a feladatuk. | Zöldítési programban, szelektív hulladékgyűjtésben vesznek részt. |
| Diákok | A tervezett éves programban sokoldalúan vesznek részt (hallgatóság, tevékeny szerepvállalás, önálló kutatások és kezdeményezések). | Valamennyi diák érintett, partnere a felnőtt résztvevőknek. A fő hangsúly a szemléletformáláson van. |
| Szülők | Előadásokat tartanak, a szemléltetőeszközöket gazdagítják, anyagi támogatást, külső erőforrásokat kutatnak fel. | Tevékenyen vesznek részt a programokban, az ő szemléletük is formálódik, a környezeti nevelés túlmutat az iskola falain. |

B.) AZ ISKOLAI KÖRNYEZET ÉS EGÉSZSÉGNEVELÉSHEZ SEGÍTSÉGET NYÚJTÓ SZERVEZETEK, INTÉZMÉNYEK

| Intézmény, szervezet | A kapcsolat formája, tartalma | Iskolai képviselő, kapcsolattartó | A szervezet képviselője, ügyintéző neve | Címe elérhetősége |
|--|---|------------------------------------|---|-------------------|
| Kapcsolat más közoktatási intézményekkel | általános és középiskolákkal, nyíltnapok, kiállítások látogatása | Intézményvezető | | |
| Kutató Diákok Szövetsége | Érdeklődő diákjaink bekapcsolódnak, konferenciákon vesznek részt. | | | |
| Szegedi Tudományegyetem | egyetemi hallgatók tanítási gyakorlata | | | |
| Megyei Pedagógiai Intézet Szaktanácsadója | szakmai együttműködés | | | |
| Önkormányzat környezetvédelmi referense | alkalmankénti | | | |
| Erdészet | alkalmanként | | | |
| Környezetvédelmi felügyelőség ADUKÖFE | laborlátogatás, szakmai anyagok, pályázatok | | | |
| Városi Könyvtár, Művelődési Központ (JAMKIH) | segédanyagok, pályázatok, előadások, versenyek kiírása | | | |
| ÁNTSZ Városi Szervezete | laborlátogatás, ellenőrzések, előadások, versenyek | | | |
| Média | tájékoztatás | | | |
| Rendőrség | engedélyek pl. demonstrációhoz | | | |
| Magyar Vöröskereszt Városi Szervezet | előadások, felkészítés versenyekre, akciók | | | |
| Sportegyesületek | versenysport, edzések | | | |
| Anyagi forrást biztosító kapcsolatok | | | | |
| Iskolafenntartó önkormányzat | | Intézményvezető | | |
| Pályázatok | | | | |
| Művelt Ifjúságért Alapítvány, Bélás Baráti Kör | | Intézményvezető, kuratóriumi tagok | | |
| Bajáért Közalapítvány, Megyei alapítványok | | | | |
| Szülői szervezet | | Intézményvezető | | |
| Alkalmi szponzorok | | | | |

C) Tárgyi erőforrások

- Szaktantermek, laboratóriumok, kísérleti eszközök
- Csónakház és felszerelése
- Udvarok, felszereléssel (padok, kosárpalánkok)
- Ismerethordozók (kép- és hanganyag, folyóiratok, szakkönyvek, internet, multimédiás anyagok)
- Iskolai könyvtár, iskolai stúdió
- Audiovizuális eszközök: projektor, nagyképernyős televíziók, DVD-, CD- és videolejátszók.

9.2. Alapelvek, célok

9.2.1. Alapelvek, jövőkép, hosszú távú célok

A *környezet és az egészség* egymással szorosan összefüggő fogalmak. A természeti környezet óvása, védelme nélkül nem beszélhetünk egészséges emberi életről sem, mivel az ember a természet része. Az általa okozott természeti-környezeti szennyezések károsan hatnak vissza saját szervezete működésére. Ennek szellemében kívánjuk nevelő munkánkat végezni. Feladatunknak tekintjük azt, hogy diákjaink a felnőtt életre megfelelő ismeretekkel, készségekkel és szemlélettel rendelkezzenek, hogy ne csak saját pillanatnyi érdekeik szerint, hanem a Föld egészségének fennmaradása érdekében cselekedjenek. A pedagógiai programunk célkitűzései között szerepel az egészséges életmódra, környezetvédelmi gondolkodásra nevelés:

9.2.1.1. Pedagógiai célok

- a megfogalmazott célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása
- a környezet állapotára érzékeny gondolkodásmód kialakítása
- rendszerszemléletre nevelés
- fenntarthatóságra nevelés, az elvekkel való azonosulás elősegítése
- érzelmi és értelmi környezeti nevelés
- tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés
- tolerancia és segítő életmód kialakítása
- a környezettudatos magatartás és életvitel kialakulásának segítése
- az állampolgári - egyéb közösségi - felelősség felébresztése
- az egészséges életmód kialakításának segítése (helyes táplálkozás; dohányzás, alkohol, drog nélküli élet legyen a cél)
- az egészség és a környezet összefüggéseinek felismertetése • a helyzetfelismerés, az ok-okozati összefüggések felismerése képességének kialakítása, fejlesztése

- problémamegoldó gondolkodás, döntésképeség fejlesztése
- globális összefüggések megértése iránti igény felkeltése

9.2.1.2. A célok elérését szolgáló teljeskörű egészségfejlesztéssel

kapcsolatos feladatok:

- különböző alkalmi túrák szervezése
- a tantárgyakban megjelenő környezettel, természettel kapcsolatos anyag feldolgozása a tanórákon képességfejlesztő tevékenység formájában
- környezettudatos életmód elemeinek szocializációja (pl. hulladékszelekció, természetbarát termékek használatára való ösztönzés, természeti környezet védelme, lakó- és iskolai környezet közös megóvása)
- rendszeres tömegsport biztosítása az iskolánkban, a diáksportkör lehetőségeinek kihasználása
- kirándulások, kerékpártúrák, vízi túrák, sítúrák, közös korcsolyázások, turisztikai nap, utcai futóversenyek, stb. szervezése
- osztályfőnöki, drámajáték, egészségtan órák keretében elméleti képzés, mentális készségek fejlesztése
- védőnői fogadóórák, mentálhigiénés tanácsadás aktív igénybevétele
- tudatosítjuk a különböző egészségkárosító szerek egészségi és jogi kockázatát (pl. városi drogellenes versenyen, elsősegélynyújtó versenyen való részvétellel, a Vöröskereszttel, való kapcsolattartással, orvosi előadások szervezésével, stb.)
- személyes higiéné elsajátíttatása
- az egészséget befolyásoló környezeti tényezők felismertetése
- egészséges étkezés
- diákok számára az iskolahét keretein belül személyiségfejlesztő prevenciós foglalkozások tartása • kortársképzés
- ismertetjük diákjainkkal a környezetvédelem alapelveit, a rájuk vonatkozó jogszabályokat
- anyag- és energiatakarékos iskolaüzemeltetés és tanórai mozzanatok
- pedagógusok és technikai dolgozók példamutatása
- használt tankönyvek hasznosítása a DÖK aktív közreműködésével
- a szelektív hulladékgyűjtés következetes megvalósítása
- termék, folyosók, mellékhelyiségek, udvar tisztasága és esztétikus kialakítása, a tantermek organikus díszítése
- a büfé árukészletének gazdagítása (iskolatej akció)
- az iskolai ismeretterjesztés tanórán kívüli eszközeinek jobb kihasználása (faliújság, iskolaújság, iskolarádió, helyi média) • elsősegély nyújtási alapismeretek elsajátítása 10. évfolyam osztályfőnöki óra keretei között, illetve tanfolyamokon

9.2.1.3. A célok teljesítésével akkor vagyunk elégedettek, ha: •

diákjaink mind nagyobb arányban veszik igénybe a csónakház kínálta lehetőségeket.

- megvalósul, és megfelelően működik a program bevezetésétől számított két éven belül a szelektív hulladékgyűjtés, csökken az iskolában keletkező szemét mennyisége.
- működik a kortársképzés mind az egészségnevelés, mind a környezeti nevelés területén.
- megvalósul a „zöld” faliújság és a Béalapban „zöld” oldal.
- Túrák szervezését tesszük lehetővé minden tanévben (pl: kenu, sí, kerékpár, korcsolya), melyeken 25-30 diákunk részt vesz.
- a különböző sportversenyeken hagyományainknak megfelelően továbbra is jelentős számú tanulóval képviseltetjük magunkat.
- a feleslegessé vált és még hasznosítható tankönyveket egyre jelentősebb arányban osztjuk újra (50%).
- a védőnői fogadóórákat és a mentálhigiénés tanácsadást rendszeresen kihasználják diákjaink (rendszeres statisztikai mérése, létszám szerinti statisztika).
- minden évben megjelenik az osztályfőnöki munkatervben 10 egészségnevelési téma.
- az osztályok jelentős része szervez osztálykirándulást.
- ha különböző (a fenti tevékenységekhez kapcsolódó) versenyeken rendszeresen részt vesznek diákjaink.

9.3. Tanulásszervezési és tartalmi keretek

A kötelező tanórai keretben végzett környezeti és egészségnevelés

- az egyes tantárgyakban rejlő nevelési lehetőségek kihasználása
- osztályfőnöki nevelőmunka (környezeti, egészségnevelési, elsősegély -nyújtási témák)
- iskolahét programjai (környezeti, egészségnevelési, elsősegély-nyújtási témák)
- egészségtan modul (8.o.)
- testnevelés

Tanórán kívüli, szabadon választható elemek

- szakkörök, szabadidős programok, tömegsport, versenysport
- környezetvédelmi, egészségvédelmi akciók
- részvétel városi programokon
- előadások, kiállítások
- pályázatok, versenyek
- túrák

9.3.1. Tanórai keretek

9.3.1.1. Hagyományos tanórai foglalkozások

A középiskolai oktatásban a környezeti és egészségnevelés egyik lehetősége, hogy *az adott tananyag tanítása során* a tanár minden alkalommal megbeszélje a tanulókkal a környezet- és egészségvédelemmel kapcsolatos kérdéseket is. Az *összes tantárgyra kiterjedő, összehangolt* tanórai környezeti és egészségnevelés bemutatja a tanulók számára, hogy az élet minden területén fontos problémáról van szó. Ez az oktatási forma lehetőséget ad arra is, hogy a különböző korosztályoknál *az életkornak és a diákok meglévő ismereteinek megfelelő szinten és módszerekkel* foglalkozzon a tanár egy témával. A *mellékletben* lévő ajánlások utáni táblázatos összesítő mutatja, hogy milyen tartalmak építhetők be a gimnáziumi tantárgyak helyi tantervéből a napi tanítási gyakorlatba.

9.3.1.2. Osztályfőnöki nevelőmunka

A tanulók osztályközösségi létének kereteit az osztályfőnök teremti meg. Ő a különböző személyes szintű kapcsolatok segítője, fejlesztője is. Az osztályfőnök személyisége és elhivatottsága döntő súllyal alakítja a tanulóknál kialakuló, formálódó valóságképet. A környezeti és egészségnevelés szempontjából nem igazán meghatározó az osztályfőnök szaktárgyi hovatartozása. Általános tájékozottsága, problémafelismerő és -feldolgozó képessége segíti őt abban, hogy ezt a sokszínű témakört az egészséges életmód, a környezethez való viszony alakítására, egyben pedagógiai céljaira használni és alkalmazni tudja. A környezet megóvása, szépítésére, otthonossá tételére, igényes, gondos alakítására való nevelésen túl a mindennapi problémák felismerése, életmódminták elemzése, a megoldások keresése is kiváló lehetőséget nyújt az együttes tevékenységek során a közösségépítésre, a személyes kapcsolatok alakítására. Az osztályfőnöki órák éves óraszámából *10 órát az egészségnevelésre* kell fordítani.

Ajánlott témák:

- 9. évfolyam: Életvezetés, életmód, szokásaink a múlt, a jelen, a jövő környezetében. 10.
- évfolyam: Testi, lelki problémák. A megoldás módjai. Elsősegély-nyújtás
- 11. évfolyam: A média szerepe. A tájékoztatás erkölcsse. Hirdetés, reklám.
- 12. évfolyam: Intézmények. Civil szervezetek.

9.3.1.3. Túrák, tanulmányi- és osztálykirándulások

Ezek elsődleges célja a mozgás, a természetjárás fontosságának felismertetése, a természeti értékek megismerése. Fontos, hogy az osztályok e napot lehetőleg a szabadban töltsék, mozogjanak, sportoljanak, játsszanak.

9.3.1.4. Iskolahét és a tanulásmódszertan programjai

A tanulásmódszertan keretében a közösségépítésen kívül nagy hangsúlyt kell fektetnünk az „egészséges tanulásra”. Ezen a fizikai és szellemi terhelés egyensúlyát és a pszichés állóképesség fejlesztését értjük.

Az iskolahét programjába beilleszthetők környezetvédelmi szakemberek előadásai éppúgy, mint az egészségvédelmi, elsősegély-nyújtási és mentálhigiénés előadások, tréningek.

Nagyobb hangsúlyt kell fektetnünk arra, hogy segítsük diákjainkat az iskolai stresszhelyzetek feloldásában, javítsuk kudarctűrő képességüket.

9.3.1.5. Elsősegély-nyújtási alapismeretek

Elsősegélynyújtás oktatása iskolai tanrendben

Cél:

rövidtávú - a diákok figyelmét felhívni az elsősegélynyújtás fontosságára, szükségességére, felkelteni érdeklődésüket a téma iránt.

hosszú távú - minden diák ismerje meg az elsősegélynyújtás, életmentés elméletét és gyakorlatát és tudja is alkalmazni a mindennapi életben.

- A hazai elsősegélynyújtás és mentés története
- A hazai szervezett mentés és sürgősségi betegellátás felépítése
- Az elsősegélynyújtás al apjai
- A leggyakoribb életet veszélyeztető sérülések és betegségek felismerése - Beavatkozások életveszélyes helyzetekben

9.3.1.6. Testnevelés

A testnevelés tantárgy egyik legfontosabb célja a diákokban felkelteni és fenntartani a rendszeres testmozgás iránti igényt.

A helyi tantervünkben heti 5 órában szervezzük a testnevelés órákat. A testnevelés és a sport az egészséges testi és lelki fejlődés segítésén túl segíti a szociális kompetenciák kialakulását, fejleszti a csapatmunkát, a társakkal történő kreatív együttműködést.

A tanulók fizikai állapotának mérése a dr. F. Mérey Ildikó főiskolai docens által kifejlesztett Hungarofit módszert alkalmazzuk a 2004/2005. tanévtől kezdődően.

9.3.2. Tanórán kívüli foglalkozások

Diákpályázatokon veszünk részt (pl. Élő örökségünk, Földtani örökségünk, Természet Világa diákpályázata). Környezet- és természetismereti, elsősegélynyújtó *versenyeken, vetélkedőkön* indítjuk tanítványainkat (pl. országos: Herman Ottó, Kitaibel Pál, Bugát Pál), *rajz- és fotópályázatokon* veszünk részt.

Egyéb versenyeken (OKTV, Irinyi stb.) indulunk. Részt veszünk a *városi drogvetélkedőn*. Elsősegély-nyújtási vetélkedőn

Iskolánkban a fenti versenyekre felkészítő *szakkörök* működnek az érdeklődő diákok részvételével, változatos,

gazdag programokkal (diákkonferencia, kiállítások, akciók). Csatlakozunk helyi vagy országos *akciókhoz* (takarítás, véradás). A délutáni *tömegsport* jól szolgálja az egészségnevelés ügyét.

A *jeles napokat* megünnepeljük az iskolarádióban, iskolaújságban, plakátokon, akciókban, előadássorozatok szervezésével, előadásokon való részvétellel.

Diákönkormányzati napot rendezünk - a *Bélás napi* programnak is legyen környezeti-egészségi része.

Környezet-, egészségvédelmi *előadásokat* (tanulói kiselőadások, meghívott előadók, szakemberek) szervezünk.

A közlekedési ismeretek tantárgyat nem tanítunk, ezért a miniszter által jóváhagyott elektronikus tanulmányi rendszerben kifejlesztett programot nem használjuk.

9.4. Módszerek

Célunk a környezeti és egészségnevelés szempontjából kiemelkedő jelentőségű élmény, és tevékenység alapú, érzékenyítő, interaktív módszerek minél sokoldalúbb alkalmazása. *Az alkalmazott módszerek kiválasztásánál figyelembe vesszük az alábbi szempontokat:*

- alkalmazkodjanak az életkori sajátosságokhoz
- vonjanak be minél több tanulót
- az iskola keretein túl is legyenek hatással
- a természetbe szervezett tevékenységek száma a lehető legtöbb legyen
- alapvetően pozitív szemléletet tükrözzenek, kerüljük a katasztrófedagógiát
- a lakóhelyi vagy közeli konkrét példára alapozzanak, kötődjenek a napi élethez
- nyújtsanak sok élményt a tanulónak
- az érzelmeken áthassanak
- a személyes megtapasztaláson alapuljanak
- együttműködésen alapuljanak (teljes tantestület, egyéb iskolai dolgozók, külső szövetségek, szülők, stb.)
- alapozzanak a korosztály kíváncsiságára, versenyszellemére, öntevékenységére, megismerési vágyára, korszerű technikai ismeretére
- legyen bennük sok játékos elem

9.5. Taneszközök

szakmai-módszertani kiadványok tanároknak

tankönyvek, ismeretterjesztő kiadványok, térképek, stb. diákok számára

multimédiás segédanyagok, videofilmek, internet-hozzáférés - ezek használatához szükséges hardverek (projektor, tv, videó)

mikroszkópok, digitális fényképezőgép, videokamera transzparens- és diasorozatok, faliképek, plakátok

9.6. Az iskolai környezet

Az iskolai környezet kialakításánál szem előtt kívánjuk tartani a nevelési céljainkat, az azokból levezethető feladatokat.

Működési teret biztosítunk a környezeti és egészségnevelési témákkal foglalkozó szakköröknek, lehetőségeinkhez képest támogatjuk a tömegsportot, a tanulók aktív sportolási lehetőségeit bővítjük. Igyekszünk egészséges és rendezett iskolai környezetet biztosítani.

9.7. Kommunikáció

Az **iskolán belüli** kommunikáció szerves része a szemléletformálásnak, ezért rendszeresen kihasználjuk a lehetőségeit, hogy megértessük a résztvevőkkel, hogy az iskolai élet környezetbaráttá alakítása közügy, minden ott élő közös ügye. A faliújság aktuális hírei (tanáriban, diákságnak), az iskolai újság „zöld” hírei és az iskolarádió „zöld” percei lehetőséget teremthetnek az információátadásra. A nevelőtestületi értekezleteken is többször kell napirendre tűzni a környezeti és egészségnevelés ügyét.

Az **iskolán kívüli** kommunikációt használva elsősorban a helyi média lehet a partnerünk. Különösen, jelentős programjaink esetében egy kapcsolattartó személy tájékoztatja a városi televíziót, rádiót és a napilapot az aktuális rendezvényekről, eseményekről. Az *iskolai honlap* lehetőségeit kihasználva tájékoztatjuk az érdeklődőket (iskolai dolgozók, szülők, lakosság, régi diákok, iskolafenntartó.).

9.8. Minőségbiztosítás / minőségellenőrzés

A környezeti és egészségnevelés sikerességét értékeljük a MIP-ben megfogalmazottak alapján.

9.9. Továbbképzések

Az iskola keretet biztosít az önképzéshez és a továbbképzésekhez (*drámapedagógiai továbbképzések, osztályfőnöki továbbképzés, EQ továbbképzés, részvétel a tanulás tanítása programban, egészségfejlesztési - drogmegelőzési képzés*), anyagi bázisával segíti a szakkönyvbeszerzést, a folyóiratok elérhetőségét. A számítógéppark fejlesztésével minden tanár és minél több diák számára általánossá teszi az internet-hozzáférést.

Az iskola vezetősége továbbra is szorgalmazza, hogy a tantestületben - a lehetőségeket figyelembe véve - egyre több olyan tanár legyen, aki környezeti és egészségneveléshez kapcsolódva akkreditált továbbképzésen vesz részt. A fizikai és adminisztratív dolgozók számára iskolai szintű tájékoztatást szervezünk az iskolai környezeti és egészségnevelési program megismertetésére, beszélgetünk feladataikról és lehetőségeikről a szemléletmód formálásában.

FELTÉTELEK

10.1. Személyi feltételek

A nevelőtestület többsége jó felkészültségű és nagy teherbírású pedagógusokból áll. A kezdő (és új) pedagógusok beilleszkedését fokozott gonddal kezeljük, mentori rendszert működtetünk. A szakos ellátottság 100 %-os.

Az elmúlt években pedagógusaink jelentős része korszerűsítette tudását (tanulásmódszertan, mozgóképkultúra, médiaismeret, drámajáték). A TAMOP- 3.1.4. pályázati program megvalósítása részeként, a programcsomagok bevezetésében közreműködő tanárok, az iskolavezetés minden tagja továbbá még 10 pedagógus vett részt továbbképzéseken (újszerű tanulásszervezési eljárások alkalmazását segítő általános pedagógiai módszertani képzések, a kompetencia alapú oktatási programok, programcsomagok komplex alkalmazását támogató módszertani képzés, az infokommunikációs technológiák(IKT) oktatásban történő alkalmazását segítő képzés).Mindez garanciát ad arra, hogy kollégáink alkalmasak lesznek a pedagógiai program hatékony és eredményes megvalósítására.

Adminisztratív és az oktató-nevelő munkát segítő személyzet

1 rendszergazda ,2 iskolatitkár, 1 könyvtáros ,2 laboráns

Technikai személyzet

1 gondnok, 1 karbantartó, 5 takarító, 1 portás

10.2. Tárgyi feltételek

Ingatlanok

Martinovics utcai ingatlanok (A, B, C épület egymás mellett), rajta kisméretű betonpálya. Csónakház a Petőfi-szigeten.

A gimnázium helyiségei

| | | |
|----------------|-----------------|---------------------------|
| - osztályterem | mennyiség 20 db | össz. m ² 1103 |
| - szaktanterem | 8 db | 390 |

| | | |
|--------------------|------|-----|
| - iroda | 5db | 127 |
| - számítógépterem | 4 db | 128 |
| - nyelvi terem | 4 db | 144 |
| - szertár - raktár | 5 db | 220 |
| - tornaterem | 1 db | 242 |
| - tornaszoba | 2 db | 164 |
| - tanári | 3 db | 166 |
| - nagyelőadó | 1 db | 114 |
| - könyvtár | 1 db | 154 |

A termek a délelőtti oktatásban maximálisan vagy közel maximálisan kihasználtak.

Oktatást segítő eszközök:

leltári állomány szerint (folyamatosan bővülő) eszközök

Egy-egy évfolyamon az adott szakmai munkaközösség által elfogadott tankönyvet használjuk. A tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztása is a szakmai munkaközösség egyetértésével történik. A programcsomagok alkalmazásához szükséges tankönyvek kiválasztását a szaktanár javaslatára a munkaközösség dönti el. A kiválasztás után a javaslatokról az iskola intézményvezetője dönt.

10.3. A pedagógiai program színvonalas megvalósításához szükséges további fejlesztések

- informatikai eszközök amortizációs cseréje
(projektorok, laptopok, asztali gépek, stb.)
- tornacsarnok A gimnáziumnak a további minőségi munkájához

biztosítani kell a minőségi feltételeket is.

A város és a Bajai Tankerületi Központ érdekeit és a jövőjét is szolgálja, ha a város önkormányzata és a fenntartó a Bajai III. Béla Gimnáziumban olyan minőségű feltételeket biztosít az oktatáshoz és a neveléshez, hogy az iskolahasználók helyben megtalálják az igényeiknek megfelelő színvonalú képzést.

10.4. Amortizáció

- A szaktantermek felszerelésének javítása, kiegészítése, gyarapítása folyamatos ráfordítást igényel.
- A gimnázium „B” és „C” épületének állaga rohamosan romlik, felújítása egyre sürgősebb és egyre nagyobb ráfordítást igényel. A 2000. évben az alábbi felújítások történtek: tetőszerkezet, „A” épület Szent Imre térre néző homlokzata, udvari betonpálya, a „B” épület Martinovics utcai nyílászáróinak a cseréje. 2007-ben az „A” épület belső udvara is felújításra került. 2015-ben az „A” épület teljes homlokzata, külső nyílászárói és fűtésrendszere és a könyvtár tetőszerkezete. 2016-ban az „A” épület erősáramú hálózata és a gyengeáram kábelcsatornázása. 2018-ban az „A” épület belső nyílászárói, padlózata, gyengeáramú hálózata és tisztasági festése történt meg (kivéve a nagyelőadó, kiselőadó, könyvtár és biológia termeket).

12. A HELYI TANTERV

Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának szabályai

A nemzeti alaptanterv alapvető keretként szolgál az oktatási-nevelési intézmények számára, felvázolva az alapvető pedagógiai feladatokat, amelyek a tanítást és a tanulást különböző oktatási környezetekben irányítják. Elsődleges célja, hogy minden tanuló számára összetartó és átfogó oktatási lehetőséget biztosítson, földrajzi elhelyezkedéstől és társadalmi-gazdasági háttértől függetlenül. A nemzeti alaptanterv meghatározza azokat a kulcskompetenciákat, az alapvető tanulási eredményeket, oktatási stratégiákat, amelyeket a pedagógusoknak alkalmazniuk kell a tanulók teljesítményének előmozdítása érdekében. Ebben az összefüggésben a nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása válik meghatározóvá. A helyi tanterv nemzeti szabványokhoz való igazítása biztosítja, hogy minden diák a lehető legjobb minőségű oktatásban részesüljön. A nemzeti alaptanterv betartásával a pedagógusok elősegíthetik az oktatási célok közös megértését, megvalósítását, a különböző oktatási intézmények közötti együttműködést

A pedagógiai feladatok helyi megvalósítása során a lépésről lépésre történő megközelítés elengedhetetlen a nemzeti irányelvek konkrét közösségi kontextusokhoz való hatékony adaptálásához. Ez jelenti a helyi oktatási igények alapos felmérését, a tanárok, a szülők és a közösség tagjainak véleményét. Ezenkívül prioritásként kezeljük az oktatási gyakorlatokba való befogadást és hozzáférhetőséget biztosító stratégiákat. Ez magában foglalhatja a differenciált oktatást, a kulturális szempontból releváns pedagógiát és a sajátos nevelési igényű tanulók számára kiegészítő technológiák integrálását. Ha ezekre a stratégiákra összpontosítunk, a helyi megvalósítások olyan befogadó tanulási környezetet hozhatnak létre, amely minden tanuló változatos igényeit kielégíti, és illeszkedik a nemzeti alaptanterv tágabb céljaihoz.

A nemzeti alaptanterv átfogó célkitűzéseinek megértésével a pedagógusok hatékonyan adaptálhatják ezeket az irányelveket a helyi igényekhez, miközben minden tanuló számára magas színvonalú oktatást biztosítanak. Az

érintettek közötti együttműködés, az oktatási gyakorlatokba való bevonás és az értékelési módszerek ennek a folyamatnak alapvető elemei. Ahogy az oktatás folyamatosan fejlődik, elengedhetetlen, hogy a helyi megvalósítások összhangban legyenek a nemzeti szabványokkal, miközben kezelni kell az egyes közösségekben jelen lévő egyedi kihívásokat és lehetőségeket. Ezzel a megközelítéssel méltányos és hatékony oktatási környezetet alakíthatunk ki, amely minden tanulót képessé tesz a sikerre.

A képzéseinkhez illeszkedő választott kerettantervek alapján valósítjuk meg a nemzeti alaptanterv alapelveit, melyek az érettségi követelményekkel együtt határozzák meg iskolánkban a fejlesztési követelményeket és a tudás mélységét.

A középfokú nevelés-oktatás feladata az iskolai alpműveltség árnyalása és megszilárdítása, melynek során már megjelennek a pályaválasztáshoz, a továbbtanuláshoz, a munkavállalói szerephez szükséges kompetenciák. A gimnázium célja egyrészt a felsőoktatásra való felkészítés, másrészt, hogy művelődő, önálló ismeretszerzésre képes fiatalokat neveljen, akik saját életpályájuk során, annak alakítása érdekében képesek az élethosszig való tanulásra, a továbbtanulásra, önképzésre, átképzésre.

Célunk, hogy diákjainkat megismertessük az értelmiségi létforma értékeivel, fejlesszük a különböző élethelyzetekhez való alkalmazkodóképességüket.

A kompetenciák kialakítását az egyes műveltségi területek tananyagával valósítjuk meg, amelynek során a következő pedagógiai feladatokra tesszük a hangsúlyt:

- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítése, gazdagítása változatos módszerek alkalmazásával
- az önismeret alakítása a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban; az iskola és az egymás iránti pozitív beállítódás kialakítása
- a kreativitás fejlesztése, az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés, a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésükkel, az érdeklődési körnek és a tehetségnek megfelelő irányban alaposabb képzés biztosítása
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozása helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek kialakítása
- a tanulásmódszertan megismerése, gyakorlása: új tanulási formák, módszerek megismerése és elsajátítása, az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikák és a tanulásszervezési módok fokozatos kialakítása, bővítése
- a tanulók érdeklődésének felkeltése, fenntartása
- a továbbtanulási döntés előkészítése
- a képességeknek és az érdeklődésnek egyaránt megfelelő pályaaorientáció előkészítése
- felkészülés a kétszintű érettségi vizsgára és a továbbtanulásra

KOMPETENCIÁK, TUDÁSTARTALMAK*

A Nat az Európai Unió által ajánlott kulcskompetenciákból kiindulva, arra építve, de a hazai sajátosságokat figyelembe véve az alábbiak szerint határozza meg a tanulási területeken átívelő általános kompetenciákat, továbbá azokat, amelyek jellemzői, hogy egyetlen tanulási területhez sem köthetők kizárólagosan, hanem változó mértékben és összetételben épülnek a megszerzett tudásra, fejlődnek a tanulási-tanítási folyamatban.

1. A tanulás kompetenciái
2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
3. A digitális kompetenciák
4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

Ezek alapján a Bajai III. Béla Gimnázium az alábbiak szerinti kompetenciákra helyezve a hangsúlyt, építi fel nevelő-
oktató munkáját:

A KULCSKOMPETENCIÁK FEJLESZTÉSE

Az iskolai műveltség tartalmát a társadalmi műveltségről alkotott közfelfogás, a gazdaság, a versenyképesség és a globalizáció kihívásai is alakítják. Az Európai Unió országaiban a *kulcskompetenciák fogalmi hálójába rendezték be azokat a tudásokat és képességeket, amelyek birtoklása alkalmassá teheti az unió valamennyi polgárát egyrészt a gyors és hatékony alkalmazkodásra a változásokkal átszőtt, modern világhoz, másrészt aktív szerepvállalásra e változások irányának és a tartalmának a befolyásolásához*. Ezért lett az iskolai műveltség tartalmának alapja a kulcskompetenciák meghatározott rendszere.

Az oktatásnak - mind társadalmi, mind gazdasági funkciója miatt - alapvető szerepe van abban, hogy az európai polgárok megszerezzék azokat a kulcskompetenciákat, amelyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz, a változások befolyásolásához, saját sorsuk alakításához.

A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári létehez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához. Mindegyik egyformán fontos, mivel mindegyik hozzájárulhat a sikeres élethez egy tudás alapú társadalomban. Felértékelődik az egyén

tanulási kompetenciájának fejlesztése, mert az emberi cselekvőképesség az egész életen át tartó tanulás folyamatában formálódik.

Sok kompetencia részben fedi egymást, és egymásba fonódik: az egyikhez szükséges elemek támogatják a másik terület kompetenciáit. Hasonló *egymásra építettség jellemzi a kulcskompetenciák és a kiemelt fejlesztési feladatok viszonyát*. A műveltségterületek fejlesztési feladatai a kulcskompetenciákat összetett rendszerben jelenítik meg.

Számos olyan fejlesztési terület van, amely mindegyik kompetencia részét képi: például a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőképeség, a problémamegoldás, a kockázat-értékelés, a döntéshozatal, az érzelmek kezelése.

KULCSKOMPETENCIÁK

1. Anyanyelvi kommunikáció
2. Idegen nyelvi kommunikáció
3. Matematikai kompetencia
4. Természettudományos és technikai kompetencia
5. Digitális kompetencia
6. A hatékony és önálló tanulás
7. Szociális és állampolgári kompetencia
8. Kezdeményezőképeség és vállalkozási kompetencia
9. Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség
10. Hatékony, önálló tanulás
11. Élményközpontú nyelvoktatás

1. Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot a társadalmi és kulturális tevékenységek során, az oktatásban és képzésben, a munkában, a családi életben és a szabadidős tevékenységekben.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

Az anyanyelvi kommunikáció az anyanyelv elsajátításának eredménye, amely természeténél fogva kapcsolódik az egyén kognitív képességének fejlődéséhez. Az anyanyelvi kommunikáció feltétele a megfelelő szókinés, valamint a nyelvtan és az egyes nyelvi funkciók ismerete. Ez a tudásanyag felöleli a szóbeli kapcsolattartás fő típusainak, az irodalmi és nem irodalmi szövegek egész sorának, a különféle nyelvi stílusok sajátosságainak, valamint a nyelv és a kommunikáció változásainak ismeretét különféle helyzetekben.

Az egyén rendelkezik azzal a képességgel, hogy különféle kommunikációs helyzetekben, szóban és írásban kommunikálni tud, kommunikációját figyelemmel kíséri és a helyzetnek megfelelően alakítja. Képes megkülönböztetni és felhasználni különféle típusú szövegeket, megkeresni, összegyűjteni és feldolgozni információkat, képes különböző segédeszközöket használni, saját szóbeli és írásbeli érveit a helyzetnek megfelelő módon meggyőzően megfogalmazni és kifejezni.

A pozitív attitűd magában foglalja a kritikus és építő jellegű párbeszédre való törekvést, az esztétikai minőség tiszteletét és mások megismerésének az igényét. Ehhez ismernünk kell a nyelv másokra gyakorolt hatását, a

társadalmilag felelős nyelvhasználat jelentőségét.

2. Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül - oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek -, az egyén szükségleteinek megfelelően.

Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességeket is igényel, mint például a közvetítés, más kultúrák megértése. Az egyén nyelvtudásának szintje változhat a négy dimenzió (hallott szöveg értése, beszédképesség, olvasott szöveg értése és írásképesség), az egyes nyelvek és az egyén társadalmikulturális háttérének, környezete és igényei/érdeklődése szerint. **Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök:**

Az idegen nyelvi kommunikáció feltételezi a szókinésnek és a funkcionális nyelvtannak, valamint a szóbeli interakciók főbb típusainak és a nyelvi stílusoknak az ismeretét. Fontos a társadalmi hagyományoknak, valamint a nyelvek kulturális vonatkozásainak és változatosságának az ismerete is. Az idegen nyelvi kommunikációhoz szükséges képességek felölelik a szóbeli üzenetek megértését, beszélgetések kezdeményezését, folytatását és lezárását, valamint a szövegolvasást, -értést és -alkotást az egyéni igényeknek megfelelően. Továbbá az egyénnek képesnek kell lennie a segédeszközök megfelelő használatára és az egész életen át tartó tanulás részeként a nyelv nem formális keretekben történő elsajátítására is.

A pozitív attitűd magában foglalja a kulturális sokféleség tiszteletben tartását és a nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránti érdeklődést és kíváncsiságot.

3. Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. A kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia - eltérő mértékben - felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, struktúrák, grafikonok, táblázatok), valamint a törekvést ezek alkalmazására.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A matematika terén szükséges ismeretek magukban foglalják a számok, mértékek és struktúrák, az alapműveletek és alapvető matematikai reprezentációk fejlődő ismeretét, a matematikai fogalmak, összefüggések és koncepciók és azon kérdések megértését, amelyekre a matematika választ adhat.

A matematikai kompetencia birtokában az egyén rendelkezik azzal a képességgel, hogy alkalmazni tudja az alapvető matematikai elveket és folyamatokat az ismeretszerzésben és a problémák megoldásában, a mindennapokban, otthon és a munkahelyen. Követni és értékelni tudja az érvek láncolatát, matematikai úton képes indokolni az eredményeket, megérti a matematikai bizonyítást, a matematika nyelvén kommunikál, valamint alkalmazza a megfelelő segédeszközöket. A matematika terén a pozitív attitűd az igazság tiszteletén és azon a törekvésen alapszik, hogy a dolgok logikus okát és érvényességét keressük.

4. Természettudományos kompetencia

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk. Továbbá előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását nevezzük műszaki kompetenciának. E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A természettudományok esetében elengedhetetlen a természeti világ alapelveinek, az alapvető tudományos fogalmaknak, módszereknek, a technológiai folyamatoknak, valamint a mindezek emberi alkalmazása során kifejtett tevékenységek természetre gyakorolt hatásának az ismerete. Ezeknek az ismereteknek a birtokában az egyén megérti a tudományos elméletek szerepét a társadalmi folyamatok formálódásában, az alkalmazások és a technológiák előnyeit, korlátait és kockázatait a társadalom egészében (a döntéshozatallal, értékekkel, erkölcsi kérdésekkel, kultúrával stb. kapcsolatosan). A természettudományos kompetencia birtokában az egyén képes mozgósítani természettudományos és műszaki műveltségét, a munkájában és a hétköznapi életben felmerülő problémák megoldása során. Gyakorlatias módon tudja a tudását alkalmazni új technológiák, berendezések megismerésében és működtetésében, a tudományos eredmények alkalmazása során, problémamegoldásaiban, egyéni és közösségi célok elérésében, valamint a természettudományos és műszaki műveltséget igénylő döntések meghozatalában. Kritikus az áltudományos, az egyoldalúan tudomány- és technikaellenes megnyilvánulásokkal szemben. Képes és akar cselekedni a fenntartható fejlődés feltételeinek biztosítása érdekében lokálisan, és globális vonatkozásokban egyaránt. A természettudományos kompetencia kritikus és kíváncsi attitűdöt, az etikai kérdések iránti érdeklődést, valamint a biztonság és a fenntarthatóság tiszteletét egyaránt magában foglalja - különösen a tudományos és technológiai fejlődés saját magunkra, családjunkra, közösségünkre és az egész Földre gyakorolt hatásával kapcsolatban.

5. Digitális kompetencia

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak (Information Society Technology, a továbbiakban: IST) magabiztos és kritikus használatát a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul: információ felismerése, visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítás, bemutatása és cseréje; továbbá kommunikáció és hálózati együttműködés az interneten keresztül.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A digitális kompetencia a természetnek, az IST szerepének és lehetőségeinek értését, alapos ismeretét jelenti a személyes és társadalmi életben, valamint a munkában. Magában foglalja a főbb számítógépes alkalmazásokat szövegszerkesztés, adattáblázatok, adatbázisok, információtárolás, -kezelés, az internet által kínált lehetőségek és az elektronikus média útján történő kommunikáció (e-mail, hálózati eszközök) - a szabadidő, az információ-megosztás, az együttműködő hálózatépítés, a tanulás és a kutatás terén. Az egyénnek értenie kell, miként segíti az IST a kreativitást és az innovációt, ismernie kell az elérhető információ hitelessége és megbízhatósága körüli

problémákat, valamint az IST interaktív használatához kapcsolódó etikai elveket. A szükséges képességek felelelik az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a kritikus alkalmazást, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését. Idetartozik a komplex információ előállítását, bemutatását és megértését elősegítő eszközök használata, valamint az internet alapú szolgáltatások elérése, a velük való kutatás, az IST alkalmazása a kritikai gondolkodás, a kreativitás és az innováció területén.

Az IST használata kritikus és megfontolt attitűdöket igényel az elérhető információ és az interaktív média felelősségteljes használata érdekében. A kompetencia fejlődését segítheti továbbá a kulturális, társadalmi és/vagy szakmai célokat szolgáló közösségekben és hálózatokban való részvétel.

6. A hatékony és önálló tanulás

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt. A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A munka- vagy karriercélok teljesítését szolgáló tanuláshoz az egyénnek megfelelő ismeretekkel kell rendelkeznie a szükséges kompetenciákról, tudástartalmakról, képességekről és szakképesítésekről. A hatékony és önálló tanulás feltétele, hogy az egyén ismerje és értse saját tanulási stratégiáit, készségeinek és szaktudásának erős és gyenge pontjait, valamint képes legyen megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket, útmutatást/támogatást.

A hatékony és önálló tanulás olyan alapvető képességek meglétét igényli, mint az írás, olvasás, számolás, valamint az IST-eszközök használata. Ezekre épül az új ismeretek, elsajátítása, feldolgozása és beépítése. A hatékony és önálló tanulás további feltétele a saját tanulási stratégia kialakítása, a motiváció folyamatos fenntartása, a figyelem összpontosítása, valamint a tanulás szándékának és céljának kritikus mérlegelése. Az egyénnek képesnek kell lennie a közös munkára és tudásának másokkal való megosztására saját munkája értékelésére és szükség esetén tanács, információ és támogatás kérésére.

A pozitív attitűd, tanulás iránti motivációt feltételez, folyamatos fenntartásához elengedhetetlen, hogy korábbi tanulási és élettapasztalatainkat felhasználjuk, új tanulási lehetőségeket kutassunk fel, és a tanultakat az élet minden területén széles körben alkalmazzuk. **7. Szociális és állampolgári kompetencia**

A személyes, értékorientációs, interperszonális, interkulturális, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység, feleleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A személyes és szociális jólét megköveteli, hogy az egyén rendelkezzen saját fizikai és mentális egészségére vonatkozó ismeretekkel, megértse az egészséges életvitelnek ebben játszott meghatározó szerepét. A sikeres kapcsolatok és társadalmi részvétel érdekében elengedhetetlen a normatudat, a viselkedési és az általánosan elfogadott magatartási szabályok megértése. Fontos az egyénnel, a csoporttal, a munkaszervezettel, a nemek közti egyenlőséggel, a megkülönböztetés-mentességgel, a társadalommal és a kultúrával kapcsolatos alapvető koncepciók ismerete. Kívánatos a tájékozódás az európai társadalmak multikulturális és társadalmi-gazdasági dimenzióiban, továbbá a nemzeti kulturális identitás és az európai identitás kapcsolatának a megértése.

E kompetencia alapja az a képesség, hogy különféle területeken hatékonyan tudjunk kommunikálni, figyelembe vesszük és megértjük a különböző nézőpontokat, tárgyalópartnereinkben bizalmat keltünk, és empatikusak vagyunk. Idetartozik még a stressz és a frusztráció kezelése, a változások iránti fogékonyság. Az attitűdök vonatkozásában az együttműködés, a magabiztosság és az integritás a legfontosabb. Idetartozik még a társadalmi-gazdasági fejlődés, az interkulturális kommunikáció iránti érdeklődés, a sokféleség elismerése. Fontos része ennek az attitűdnek a személyes előítéletek leküzdésére és a kompromisszumra való törekvés.

Az állampolgári kompetencia a demokrácia, az állampolgárság fogalmának és az állampolgári jogoknak az ismeretén alapul, ahogyan ezek az Európai Unió Alapjogi Chartájában és a nemzetközi nyilatkozatokban szerepelnek, és ahogyan ezeket helyi, regionális, nemzeti, európai és nemzetközi szinten alkalmazzák. A kompetencia magában foglalja az aktuális események, valamint a nemzeti, az európai és a világtörténelem főeseményeinek és tendenciáinak, továbbá a társadalmi és politikai mozgalmak céljainak, értékeinek és politikáinak az ismeretét. Idetartozik az európai integráció és az EU struktúráinak, főbb célkitűzéseinek és értékeinek az ismerete, valamint az európai sokféleség és a kulturális identitás tudatosítása is.

Az állampolgári kompetencia olyan képességeket igényel, mint a közügyekben való hatékony együttműködés, a helyi és a tágabb közösséget érintő problémák megoldása iránti szolidaritás és érdeklődés. Magában foglalja a közösségi tevékenységek és a különböző szinteken - a helyi szinttől a nemzeti és európai szintig - hozott döntések kritikus és kreatív elemzését, a döntéshozatalban való részvételt, elsősorban szavazás útján.

A pozitív attitűdök az emberi jogok teljes körű tiszteletén alapulnak, ideértve az egyenlőség és a demokrácia tiszteletét, a vallási és etnikai csoportok kulturális sokszínűségének megértését. Magában foglalja a településhez, az országhoz, az EU-hoz és általában az Európához való tartozást, a részvétel iránti nyitottságot a demokratikus döntéshozatal valamennyi szintjén, valamint a felelősségérzetnek és a közösségi összetartást megalapozó közös értékek elfogadásának és tiszteletben tartásának a kinyilvánítását (pl. a demokratikus elvek tiszteletben tartása). Az alkotó részvétel az állampolgári tevékenységeket, a társadalmi sokféleség és kohézió, valamint a fenntartható fejlődés támogatását és mások értékeinek, magánéletének a tiszteletét is jelenti.

8. Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben - a munkahelyén is abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínáló lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek,

amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség. **Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök**

A szükséges ismeretek egyrészt az egyén személyes, szakmai és/vagy üzleti tevékenységeihez illeszthető lehetőségek, kihívások felismerését, értelmezését, másrészt a gazdaság működésének átfogóbb megértését, a pénz világában való tájékozódást foglalják magukban. Az egyénnek tudatában kell lennie a vállalkozások pénzügyi és jogi feltételeivel is.

Olyan készségek, képességek tartoznak ide, mint tervezés, szervezés, irányítás, vezetés, delegálás, az elemzés, a kommunikálás, a tapasztalatok értékelése, kockázat- felmérés és vállalás, egyéni és csapatmunkában történő munkavégzés.

A pozitív attitűdöt a függetlenség, a kreativitás és az innováció jellemzi a személyes és társadalmi életben, valamint a munkában egyaránt. Feltételezi a célok elérését segítő motivációt és elhatározottságot, legyenek azok személyes, másokkal közös és/vagy munkával kapcsolatos célok vagy törekvések.

9. Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőkészség

Az esztétikai és művészeti tudatosság és kifejezőkészség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve az elképzelések, érzések és élmények kreatív kifejezése fontosságának elismerését, különösen az irodalmat, a zenét, a táncot, a drámát, a bábjátékot, a vizuális művészeteket.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök:

Olyan készségek, képességek tartoznak ide, mint művészi önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével. A pozitív attitűdök alapját a művészi kifejezés sokfélesége iránti nyitottság és az esztétikai érzék fejlesztésére való hajlandóság jellemzi (nyitottság, érdeklődés, fogékonyság fontossága). **10. Hatékony, önálló tanulás**

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az ember képes kitartóan tanulni, saját tanulását, megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve a hatékony gazdálkodást az idővel és az információval. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását, a képességek együttesére támaszkodó készségeit a legkülönbözőbb helyzetekben alkalmazza: tanulási és képzési folyamataiban, otthon, valamint a munkában egyaránt. A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.

11. Élményközpontú nyelvtanítás

2018-ban az intézmény bekapcsolódott az EFOP-3.2.14-17-2017-00002 számú *"Élményközpontú nyelvtanulás módszertani és tartalmi kidolgozása és megvalósítása középiskolás tanulók nyelvtudásának fejlesztésére a Pécsi Tudományegyetemen"* című projektbe, melynek keretében az angol és német nyelvet tanuló diákok tanórán kívüli nyelvi foglalkozásokon, nyelvi napokon, nyári nyelvi táborokban és a célnyelvi országokba szervezett tanulmányi kirándulásokon vehetnek részt. A Pécsi Tudományegyetemmel történő együttműködés alapja a 2018 májusában megkötött együttműködési megállapodás. A Projekt megvalósítási időszaka 2017. december 1. – 2020. december 30.

A nem formális nyelvtanulás ezen formái a nyelvtanulás hatékonyságát, a nyelvtanulási motivációt és önállóságot hivatottak növelni olyan nyelvtanulási, nyelvoktatási módszerek és tanulásszervezési eljárások alkalmazásával, melyek

- tanuló- és tevékenységközpontúak, fokozzák a tanulók aktívabb részvételét a nyelvtanulás folyamatában,
- a tanulót életszerű idegen nyelvi kommunikatív feladatok elé állítják,
- autentikus, a tanuló személyes érdeklődéséhez kapcsolódó tartalmakkal fejlesztik a receptív és a produktív nyelvi készségeket,
- kooperációra épülnek és biztosítják a célnyelvi kommunikáció lehetőségét a társakkal való együttműködésben,
- kihasználják a digitális technológia által biztosított idegen nyelvű információforrásokat,
- a lehető legtöbb ponton kapcsolódnak a célnyelvi országok (virtuális) valóságához,
- támogatják a tanuló személyre szabott nyelvtanulási környezetének kialakítását.

A nyelvtanítás szakmódszertani eszköztárának megújítása érdekében az intézmény nyelvszakos pedagógusait továbbképzések segítik, melyeken elsajátítják az újszerű, tanuló- és cselekvésközpontú nyelvtanítási módszereket, az integrált tanítási környezetben alkalmazható eszközök és technikák használatát, és beépítik azokat mindennapi tanítási gyakorlatukba, amely ezáltal képes a tanulók idegen nyelvi kompetenciáinak hatékony fejlesztésére, változatos és differenciált tanulásszervezésre, valamint az önálló nyelvtanulás támogatására.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök

Az életben jól hasznosítható, a munka- vagy karriercélok elérését szolgáló tanuláshoz az embernek megfelelő ismeretekkel kell rendelkeznie saját képességeiről, a szükséges kompetenciákról, tudástartalmakról és szakképesítésekről. A hatékony és önálló tanulás feltétele, hogy ismerje és értse saját tanulási stratégiáit, készségeinek és szaktudásának erősségeit és gyengéit, valamint képes legyen megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket, útmutatásokat, támogatásokat.

A hatékony és önálló tanulás olyan alapvető készségek meglétét igényli, mint az írás, olvasás, számolás, valamint az IKT-eszközök használata. Ezekre épül az új ismeretek elsajátítása, feldolgozása és beépítése. A hatékony és önálló tanulás további feltétele a saját tanulási stratégia kialakítása, a motiváció folyamatos fenntartása, a figyelem összpontosítása, valamint a tanulás szándékának és céljának kritikus mérlegelése. A tanulónak képesnek kell lennie a közös munkára és arra, hogy tudását másokkal megossza, saját munkáját tárgyilagosan értékelje, és szükség esetén tanácsot, információt, támogatást kérjen.

A pozitív attitűd tanulás iránti belső motivációt feltételez, amelynek folyamatos fenntartásához elengedhetetlen, hogy az ember korábbi tanulási és élettapasztalatait felhasználja, új tanulási lehetőségeket kutasson fel, és a tanultakat az élet minden területén széles körben alkalmazza.

A kompetencia alapú oktatás implementációja

A NAT szerinti kulcskompetencia-területek fejlesztését, újszerű tanulásszervezési eljárások alkalmazását támogató oktatási programok és taneszközök bevezetése, alkalmazása.

- Az iskola meghatározott osztályaiban szerzett gyakorlati tapasztalatok felhasználásával a „Szövegértés-szövegalkotás” kulcskompetencia területen adaptációval és saját innovációban kidolgozott kompetencia alapú oktatási programcsomag alkalmazása
- Az iskola meghatározott osztályaiban szerzett gyakorlati tapasztalatok felhasználásával a „Matematika” kulcskompetencia területen adaptációval és saját innovációban kidolgozott kompetencia alapú oktatási programcsomag alkalmazása
- Az iskola meghatározott osztályaiban szerzett gyakorlati tapasztalatok felhasználásával az „Angol idegen nyelv” kulcskompetencia területen adaptációval és saját innovációban kidolgozott kompetencia alapú programcsomag alkalmazása

Műveltségterület tantárgyi bontás nélküli oktatása

- Az iskola meghatározott osztályaiban szerzett gyakorlati tapasztalatok felhasználásával az „Anyanyelvi műveltségterület” esetében valósítjuk meg.

Oktatási programok, újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetése:

- Az implementációs tevékenységet segítő, a kulcskompetenciák fejlesztését támogató modern pedagógiai módszertan alkalmazása, kooperatív technikák, projektmódszer, témahét, drámapedagógia, múzeumpedagógia stb. alkalmazása.

IKT eszközök használata, digitális készségek fejlesztése:

- Digitális tartalmak, taneszközök oktatási gyakorlatban való használata, digitális készségek fejlesztése.

A hátrányos helyzetű és SNI tanulók esélyegyenlőségének javítása:

- A hátrányos helyzetű gyerekek, tanulók és a sajátos nevelési igényű gyerekek, integrálását elősegítő programok intézményi alkalmazása, az elsajátítottak intézményi adaptációjának megvalósítása, szegregációmentes együttnevelési környezet kialakítása, a lemorzsolódás és kirekesztődés megelőzését támogató személyközpontú, egyéni tanulási utak, komplex végigkísérési folyamatok kialakítása.

Megismert „Jó gyakorlatok” intézményi alkalmazása, átfogó intézményfejlesztés megvalósítása:

- „Jó gyakorlatok" intézményi honosítása, adaptációja, integrálása az intézményi dokumentumokba, a napi nevelő-oktató munkába.
- Intézmények közötti szakmai együttműködések, referencia intézményekkel való együttműködés kialakítása,
- A pedagógusok horizontális együttműködési, tanulási lehetőségeinek megteremtése, referenciahelyi szolgáltatások igénybe vétele.
- Az intézmény saját innovációinak továbbvitele, szükség esetén korrekciója, a fejlesztések eredményeinek az intézmény mindennapi gyakorlatába való beillesztése.

A helyi tanterv a TÁMOP 3. 1. 4 program szerinti módosított tantárgyi rendszert (műveltségterület tantárgyi bontás nélküli oktatása stb.), illetve óraszámokat nem tartalmazza.

Ezért a program fenntartási időszakára (2014/2015 tanévig) a konkrét pályázati kötelezettségekhez kapcsolódó tantárgyszerkezeti szabályozást az iskola adott tanévi munkatervében kívánjuk megjeleníteni: • aktuális tantervek szükség szerinti átdolgozása

- műveltségterület tantárgyi bontás nélküli oktatása
- moduláris oktatási program (tantárgy, osztály, értékelés) • projekt, témahét

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka ellenőrzési, mérési, értékelési rendszere

Értékelés és motiváció az iskolában

Alapelvek:

- terjedjen ki az iskolai élet egészére (egyénekre is, közösségekre is),
- a követelményeket nyilvánosságra kell hozni (pedagógiai program, munkaköri leírások, házirend, SZMSZ, helyi tanterv, ...),
- legyen igazságos, legyen ösztönző ereje. **A tanulók értékelése a pedagógiai folyamatban**

Az értékelés alapelvei:

- személyre szóló legyen
- ösztönző hatású legyen
- nem lehet megtorló, fegyelmező jellegű
- a szóbeli és írásbeli értékelés egészséges aránya biztosított legyen
- folyamatos legyen
- kiszámítható legyen
- legyen tárgyyszerű (mit, hol, miben hibáztunk, hogyan lehetséges a javítás)

- megfelelő légkörben történjen (minimális stressz mellett)

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

- A pedagógusok szabadon dönthetnek az írásbeli és szóbeli feladatok arányáról, az otthoni feladatok meghatározásakor.
- Az otthoni feladatoknak tartalmukban és mennyiségükben illeszkedniük kell a tanórai munkához
- A tanórai munka segítse az otthoni feladatok elvégzését.
- A szabad- és pihenőnapokra a tanulók nem kaphatnak otthoni feladatot.

Ahhoz, hogy ezek az alapelvek megvalósulhassanak, világosan megfogalmazzuk, és a tanévek elején a tanulók tudomására hozzuk az egyes tantárgyak követelményeit. Az egységes követelményrendszert minden tanár köteles betartani.

Az értékelés formái

a, Személyes, szóbeli értékelés:

- a tanítási órákon (különös tekintettel kezdő évfolyamaink diákjaira) folyamatosan megerősít, korrigál, segít, tanácsot, ötletet ad a tanár,
- a tanórán kívül is így tesz,
- a szülői értekezleteken,
- a magatartás és szorgalom elbírálása (osztálymunka a tanulók bevonásával),
- havonta a naplók, ellenőrzők egyeztetése során az osztályfőnök által,
- az évközi érdemjegyek, a félévi és év végi osztályzatok megállapításakor,
- fogadóórákon, szülői értekezleteken,
- kiránduláson, színházlátogatáson, turisztikai napon, a program, a nap értékelése, • a tantestület előtti értékelés az osztályfőnök által, • az udvari intézményvezetői értékelés.

b, Szöveges értékelés írásban:

- szükség esetén (a kiemelkedő teljesítményű, illetve a problémás tanulónál) a szaktanár vagy az osztályfőnök által,
- dicséretet, elmarasztalások beírása az ellenőrző könyvbe,
- a dolgozatokhoz írt rövid instrukció, vélemény,
- külső felkérésre készített vélemények, minősítés (rendőrség, bíróság, gyermekvédelem, pályázatok).

c, Értékelés, minősítés:

A szaktanár a tanuló teljesítményét év közben érdemjegyekkel (1-5) értékeli, félévkor és év végén osztályzattal (jeles(5), jó(4), közepes(3), elégséges(2), elégtelen(1)) minősíti.

- a tanév végén az egész tanévben nyújtott teljesítményt értékeljük,
- a tanórai aktivitást is értékeljük,
- az érdemjegyhez és az osztályzathoz szóbeli értékelés is társul,
- a szóbeli felelet értékelésénél a nyelvi kifejezőképesség is szempont,
- a félévi osztályzat az ellenőrző könyvbe, az év végi a bizonyítványba kerül.

A szaktanár minden tanév első óráján a tanulókkal írásban ismerteti a tantárgy követelményrendszerét, saját értékelési rendszerét, a hiányzások és mulasztások következményeit, a pótlási és a javítási lehetőségeket. (Lediktálja a füzetbe, kirakja az osztály faliújságjára...)

A tanulói értékeléssel és minősítéssel kapcsolatban a szaktanárokkal szemben támasztott elvárásokat részletesen a szaktanár munkaköri leírása tartalmazza.

Az értékelés nyilvános fórumai

- háziversenyek, vetélkedők,
- nyitott tanítási órák a szülők és az érdeklődő általános iskolások számára,
- a közös szaktárgyi felmérések lehetősége,
- értékelés, méltatás a helyi sajtóban, rádióban ,
- értékelés az egész diákközösség , illetve a nevelőtestület előtt,
- a tanévzáró ünnepélyen is értékel az intézményvezető,
- idegen nyelvi (német, francia, olasz) cserekapcsolatok,
- szakköri produktumok kiállítása, bemutatója,
- nyelvvizsga, DSD megszerzése

A tanulmányok alatti vizsgák

- Az érettségi vizsgaszabályzat, követelményrendszer és a pedagógiai programunk helyi tanterve határozza meg azokat a tantárgyakat, amelyeket a II. és 12. évfolyamokon a tanulónak tanulnia kell, illetve lehet.
- Az osztályozó, javító vizsgákról a köznevelési törvény, a 20/2012 EMMI rendelet és az SzMSz-ünk melléklete rendelkezik. A vizsgakövetelmények a helyi tantervi követelményeken alapulnak, melyek elérhetők:
<http://www.bajabela.hu/weboldal/dokumentumok/4%20osztalyos.zip>
<http://www.bajabela.hu/weboldal/dokumentumok/6%20osztalyos.zip>
- A különbözeti vizsgánál a helyi tantervi követelmények a mérvadóak.

- Mind a hat, mind a négy évfolyamos gimnáziumba jelentkezőknek a felvételi eljárást megelőző központi írásbeli felvételi vizsgát kell tenniük (alkalmassági és szóbeli felvételi vizsgát nem tartunk). (A felvételi eljárás szabályait a 20/2012. EMMI rendelet valamint az intézmény SZMSZ-e tartalmazza, az aktuális részleteket évente ősszel a beiskolázási tájékoztatóban az érdekeltek tudomására hozzuk.)

A magatartás és a szorgalom helyi minősítési rendszere

A helyi minősítési rendszerrel **célunk** az egységes szemléletű értékelés megvalósításának segítése.

A minősítés eljárásrendje:

Az osztályfőnök az általa összegyűjtött információk alapján a félévi, illetve az év végi osztályozó értekezleten javaslatot tesz az egyes tanulók minősítési fokozatára. A minősítések kialakításában az osztályfőnök támaszkodik az osztályban tanító tanárok, az osztálydiákbizottság véleményére és a minősítéseket megvitatja az osztályközösséggel. A végleges minősítés a nevelőtestület döntése alapján alakul ki.

A minősítés fejezze ki:

- a közösséghez és annak tagjaihoz való viszonyt
- a munkához való viszonyt
- a felelősségérzetet
- az önállóságot
- a közösségért végzett munkát

Nem lehet az egyes minősítési fokozatokat úgy megfogalmazni, hogy minden egyes tanulóra valamelyik egyértelműen érvényes legyen. Annak mérlegelése, hogy a tanulót melyik fokozat illeti meg, a nevelőtestület, elsősorban az osztályfőnök fontos, felelősségteljes feladata. A szorgalom és a magatartás minősítése csak indokolt esetben különbözhet 1-nél több fokozattal egymástól.

A tanév végén az egész tanévben mutatott magatartást és az egész éves szorgalmat értékeljük. Az osztályfőnök minden tanév első napján írásban ismerteti a tanulókkal (lediktálja a füzetbe, kirakja az osztály falújságjára,) a magatartás és a szorgalom értékelésének alapelveit, az egyes minősítések feltételeit, és a követelményekről a szülőket a tanév első szülői értekezletén tájékoztatja.

A magatartás értékelése, minősítése:

A tanuló magatartását félévkor és tanév végén a példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2) osztályzatok valamelyikével minősítjük. **Példás** a magatartása a tanulónak, ha: jó magaviselet mellett tevékenyen részt vállal a közösségi feladatok végrehajtásában, vagy számottevő tanulmányi, kulturális, illetve sporteredménnyel gazdagította az iskola hírnevét.

Jó magatartási fokozat illeti meg a tanulót, ha: a tanulmányi kötelezettségének rendszeres munkával eleget tesz, az iskola házirendjének és egyéb szabályzatainak rendelkezéseit, előírásait következetesen megtartja. Viselkedése

fegyelmezett, kulturált, emellett segítőkész. Diáktársai, szülei, tanárai, az iskola felnőtt dolgozói iránt tiszteletet tanúsít, magatartása erkölcsös, és nincs intézményvezetői intője. **Változó** magatartású a tanuló, ha: viselkedése ellen több panasz merül fel, tanulmányi kötelezettségét többször elmulasztja, vagy intézményvezetői intője van. **Rossz** magatartási fokozatot kell adni annak a tanulónak, akinek viselkedése miatt gyakori vagy súlyos kifogás merült fel, aki fegyelmi eljárás után büntetésben részesült.

A szorgalom értékelése, minősítése:

A tanuló szorgalmát félévkor és tanév végén a példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2) osztályzatok valamelyikével minősítjük.

A szorgalom minősítése az egyéni képességeket is mérlegelve fejezi ki a tanulmányi munkához való viszonyt, a kötelességtudatot, a rendszerességet és a pontosságot.

Példás a minősítése annak a tanulónak, aki erejéhez, képességeihez mérten pontosan, alaposan, törekvően, kötelességtudattal és egyenletes színvonalon végzi a munkáját.

Jó szorgalmi fokozatot kap az a tanuló, akinek munkáját kisebb lazaságok, egyenetlenségek ellenére általában a kötelességtudat, rendszeresség jellemzi.

Változó szorgalmi fokozatot kell adni annak a tanulónak, akinek a tanórákra való felkészülése rendszertelen, tanulmányi munkája hullámzó, aki képességei alatt teljesít, vagy aki valamelyik tantárgyból elégtelen minősítést kap.

Hanyag minősítést kell kapnia annak a tanulónak, aki tanulmányi kötelezettségeinek következetesen nem tesz eleget, érdektelenség, közöny jellemzi, vagy egynél több tantárgyból elégtelen minősítést kap.

A tanulóink dicséretének, jutalmazásának, kitüntetésének elveit, formáit, illetve tanáraink értékelésének, dicséretének, jutalmazásának, kitüntetésének elveit, formáit, továbbá az intézményvezető tantestület által történő értékelésének szempontjait az iskolai SZMSZ tartalmazza.

Az iskolai számonkérések rendje, a tanuló magasabb évfolyamba való lépésének feltételei

A tanulók teljesítményét az egyes tantárgyakból a tantervi követelmények alapjántanítási órákon tanév közben érdemjegyekkel kell értékelni, félévkor és a tanév végén pedig osztályzattal kell minősíteni. Tört érdemjeggyel (pl. 2/3, 2 stb.) nem osztályozhatunk.

A tanuló tudásának félévi és tanév végi minősítésénél, illetve évközi értékelésénél a jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1) osztályzatokat, illetve érdemjegyeket használjuk. A tanulónak adott érdemjegy tárgyi tudást, készségi szintet tükröz, *nem lehet a fegyelmezés, büntetés eszköze*. Ösztönözze a diákot további erőfeszítésre, ezért szükséges, hogy a szaktanár *szóban* is értékelje a teljesítményt.

A tanuló tantárgyi értékeléséről, félévi és év végi osztályzatáról a tantárgyat tanító pedagógus dönt, de az osztályzatnak tükröznie kell a tanuló teljesítményét, és szinkronban kell lennie az osztályozó naplóba beírt évközi érdemjegyekkel. Amennyiben a szaktanár által javasolt osztályzat a diák kárára jelentősen (0,5-del) eltér az év közben adott érdemjegyek átlagától, azt a szaktanárnak jeleznie kell a konferencián. Ha a tanuló osztályát tanító tanárok közössége az indoklást nem tartja elfogadhatónak, a szaktanár által javasolt osztályzatot a diák javára megváltoztathatja.

A tanuló magasabb évfolyamra lépéséről, magatartásának, szorgalmának évközi értékeléséről, félévi, illetve év végi minősítéséről a tanuló osztályát *tanító tanárok közössége* dönt. Amennyiben a tanuló az utolsó tanítási nap előtt nem írta meg témazáró dolgozatainak legalább a felét vagy *az adott szaktárgy óráinak több mint 30 %-áról hiányzott*, akkor az adott tantárgyból nem osztályozható, kivéve, ha az osztályban tanító tanárok közössége lehetővé teszi, hogy osztályozó vizsgát tegyen, és legkésőbb az év végi osztályozó konferenciát megelőző tanítási napig osztályozó vizsgán eleget tesz a szaktárgy éves követelményeinek.

A tanuló az iskola intézményvezetőjétől bármelyik tantárgyból felmentést kaphat a tanítási órára járás alól az adott tantárgyra vonatkozóan, miután osztályozó vizsgán eleget tett a tantárgy éves követelményeinek.

A *témazáró dolgozatok* érdemjegyét *piros*, a feleleteket más színű tintával kell a naplóba bejegyezni. Témát záró jegyeket a naplóba nem írunk.

A *témazáró dolgozatok* érdemjegyét az átlag kiszámításánál *két jegynek* számítjuk. A témazáró dolgozatokat *legalább egy héttel korábban be kell jelentenie* a szaktanárnak. *Egy napon legfeljebb két témazáró dolgozat íratható*. A dolgozatokat, írásbeli feleleteket 15 tanítási napon belül - a szaktanár 5 tanítási napnál hosszabb távollétét kivéve - kijavítva értékelni kell, azokat megtekintésre a tanulónak át kell adni. Ha a tanuló nem írja meg a témazáró dolgozatoknak a felét, akkor az adott tárgyból nem osztályozható, kivéve, ha legkésőbb a félévi, illetve az év végi osztályozó konferencia előtti tanítási napig osztályozó vizsgán eleget tesz a szaktárgy féléves illetve éves követelményeinek. A szaktanárnak joga, de nem kötelessége az elmaradt témazáró dolgozatokat bepótoltatni. A kapott érdemjegyekről *a tanulókat tájékoztatni kell*, ezeket a diák köteles ellenőrzőjébe bejegyezni, a szülővel havonta láttamoztatni. Ezt az osztályfőnök ellenőrzi. A tanuló ismételt készületlenségéről a szaktanár külön is tájékoztatja a szülőt az ellenőrzőben.

Legkésőbb minden hónap utolsó tanítási napjáig be kell vezetni az osztálynaplóba minden, az abban a hónapban adott érdemjegyet.

Félévenként legalább 3 érdemjegy adása szükséges a félévi, illetve az év végi osztályzat megállapításához azzal a megszorítással, hogy a félévi, illetve az év végi zárás előtt egy hónappal legalább két érdemjegynek lennie kell abban a félévben. *Év végén az egész éves teljesítményt kell értékelni*.

Ha egy tantárgyat két szaktanár tanít, az osztályzatot közösen adják. Vitás esetben, a magasabb óraszámú tanító tanár dönt. Egyenlő óraszám esetén - vitás kérdésekben - az iskolavezetés jogosult dönteni az illetékes munkaközösséggel való konzultálás után. A kiegészítő humán tantárgyakat és a tanulásmódszertant nem osztályozzuk.

Helyi tantervünk **tantárgyszerkezezte, óratervek 2013. szeptemberétől felmenőrendszerben A kerettantervi rendelet 6 évfolyamos gimnáziumi és 4 évfolyamos gimnáziumi ^ képzésének kerettantervei alapján, egybeszerkesztve:**

Óraterv a kerettantervekhez - 7-12. évfolyam, gimnázium

| Tantárgyak | 7. évf. | 8. évf. | 9. évf. | 10. évf. | 11. évf. | 12. évf. |
|--|-----------|-----------|---------|----------|----------|----------|
| Magyar nyelv és irodalom | 3 | 4 | 4 | 4 | 4+2 | 4+2 |
| I. Idegen nyelv | 3+1 | 3+1 | 3+1 | 3+1 | 3+1+2 | 3+1+2 |
| II. Idegen nyelv | | | 3 | 3 | 3+2 | 3+2 |
| Matematika | 3+1 | 3+1 | 3+1 | 3+1 | 3+2 | 3+2 |
| Erkölcstan vagy hittan | 1 | 1 | | | | |
| Etika | | | | | | 1 |
| Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek | 2 | 2 | 2+1 | 2+1 | 3+2 | 3+2 |
| Fizika | 2 | 1+1 | 2 | 2 | 2+3 | 3 |
| Kémia | 1+1 | 2 | 2 | 2 | 3 | 3 |
| Biológia - egészségtan | 2-0,5 | 1+0,5 | | 2 | 2+3 | 2+3 |
| Földrajz | 1+0,5 | 2-0,5 | 2 | 2 | 3 | 3 |
| Enek-zene | 1 | 1 | 1 | 1 | 2 | 2 |
| Vizuális kultúra | 1 | 1 | 1 | 1 | 2 | 2 |
| Filozófia | | | | | 2 | 2 |
| Dráma és és médiaismeret | | | 1 | | 2 | 2 |
| Művészetek* | | | | | 2 | 2 |
| Informatika | 1 | 1 | 1+1 | 1+1 | 3 | 3 |
| Eletvitel és gyakorlat | 1 | | | | | 1 |
| Testnevelés és sport | 5 | 5 | 5 | 5 | 5 | 5 |
| <i>Osztályfőnöki</i> | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 |
| Szabadon tervezhető órakeret | 0/3 | 0/3 | 0/4 | 0/4 | 6/7 | 6/7 |
| Rendelkezésre álló órakeret | 31 | 31 | 35 | 36 | 35 | 35 |

Fenti tantárgyak esetében a 11 és 12. évfolyamra az alapórán felül kötelezően választandó minimum 3 óra, melyben legalább egy tantárgy emelt szintű képzést ad a tanulónak.

Az óratervi tantárgyakból mindazok esetében vállalja az iskola a középszintű érettségire való felkészítést, amelyek számára a 11. és 12. évfolyamon az alapóra és/vagy a szabadon tervezhető órakeretből óra áll rendelkezésre. Emelt szintű érettségire a következő tantárgyakból készítünk fel:

Magyar nyelv és irodalom

Matematika

Idegen nyelvek

Történelem

Fizika

Kémia

Biológia

Informatika

Földrajz

A középszintű érettségi témakörei melléklete a pedagógiai programnak. A tantárgyi helyi tantervek mellékletei a pedagógiai programnak.

A fentiekben érettségi felkészítésre meghatározott tantárgyak esetében Az 51/2012 EMMI rendelet a kerettantervekről 6 évfolyamos és 4 évfolyamos gimnáziumi követelményeinek teljesítése esetén tehet érettségit a tanuló.

Helyi tantervünk tantárgyszerkezete, óratervek 2020. szeptemberétől felmenő rendszerben. A NAT2020 és kapcsolódó kerettantervi rendelet 6 évfolyamos és 4 évfolyamos gimnáziumi képzésének kerettantervei alapján, egybeszerkesztve: Óraterv a kerettantervekhez -7-12. évfolyam, gimnázium

| | A | B | C | D | E | F | G | H | I | J | K | L | M |
|---|---------------------|----|----|----|----|-----|-----|-----|-----|----|-----|-----|-----|
| 1 | | 1. | 2. | 3. | 4. | 5. | 6. | 7. | 8. | 9. | 10. | 11. | 12. |
| 2 | alapóraszám | 22 | 22 | 22 | 23 | 27* | 26* | 28* | 28* | 32 | 32 | 30 | 29 |
| 3 | maximális óraszám** | 24 | 24 | 24 | 25 | 28 | 28 | 30 | 30 | 34 | 34 | 34 | 34 |

** (a 2020-as NAT: emelt szintű képzés esetén lehet magasabb óraszám)

| | A | H | I | J | K | L | M | |
|---------|--|---|---|---|----|---------------------------|---------------------------|--|
| 1 | Tantárgyak műveltségi terület szerinti felosztásban | A gimnáziumi képzés_ nevelési-oktatási szakasza | | | | | | |
| 2 | | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | |
| 3 | Magyar nyelv és irodalom | | | | | | | |
| 4 | magyar nyelv és irodalom | 4 | 4 | 4 | 4 | 4(alap) és 6 (emelt) | 4(alap) és 6 (emelt) | |
| 5 | Matematika | | | | | | | |
| 6 | matematika | 4 | 4 | 4 | 4 | 3(alap) és 5(emelt) | 3(alap) és 5 (emelt) | |
| 10 7 | Történelem és állampolgári ismeretek | | | | | | | |
| 8 | történelem | 2 | 2 | 2 | 3 | 3(alap) és 5(emelt) | 3(alap) és 5(emelt) | |
| 9 | állampolgári ismeretek | | 1 | | | | 1 | |
| 10 | hon-és népismeret* | | | | | | | |
| 11 | Etika / hit-és erkölcsan | 1 | 1 | | | | | |
| | Filozófia | | | | | 2(érettségire felkészítő) | 2(érettségire felkészítő) | |
| 12 | Természettudomány és földrajz | | | | | | | |
| 13 | környezetismeret | | | | | | | |
| 14 | természettudomány | | | | | 2 | | |

| | | | | | | | |
|----|--|----|----|----|----|---------------------------|--|
| 15 | kémia | 1 | 2 | 1 | 2 | 4 (emelt) | 4 (emelt) |
| 16 | fizika | 1 | 2 | 2 | 3 | 4 (emelt) | 4 (emelt) |
| 17 | biológia | 2 | 1 | 3 | 2 | 4 (emelt) | 4 (emelt) |
| 18 | földrajz | 2 | 1 | 2 | 1 | 4 (emelt) | 4 (emelt) |
| 19 | Idegen nyelv | | | | | | |
| 20 | első élő idegen nyelv | 5 | 5 | 5 | 5 | 4(alap) és 6 (emelt) | 4(alap) és 6 (emelt) |
| 21 | második idegen nyelv | | | 3 | 3 | 3(alap) és 5(emelt) | 3(alap) és 5 (emelt) |
| 22 | Művészetek | | | | | 1 | |
| 23 | ének-zene | 1 | 1 | 1 | 1 | 2(érettségire felkészítő) | 2(érettségire felkészítő) |
| 24 | vizuális kultúra | 1 | 1 | 1 | 1 | 2(érettségire felkészítő) | 2(érettségire felkészítő) |
| 25 | dráma és színház | | | | | | |
| 26 | mozgóképkultúra és médiaismeret* | | | | | 2(érettségire felkészítő) | 1 (alap) és 2 (érettségire felkészítő) |
| 27 | Technológia | | | | | | |
| 28 | technika és tervezés | 1 | | | | | |
| 29 | digitális kultúra | 1 | 1 | 2 | 1 | 2(alap) és 4 (emelt) | 4 (emelt) |
| 30 | Testnevelés és egészségfejlesztés | | | | | | |
| 31 | testnevelés | 5 | 5 | 5 | 5 | 5 | 5 |
| 32 | közösségi nevelés (osztályfőnöki) | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 |
| 33 | kötött célú órakeret | - | - | - | - | 4 | 4 |
| 34 | Kötelező alapóraszám | 28 | 28 | 32 | 32 | 30 | 29 |
| 35 | Szabadon tervezhető órakeret | 2 | 2 | 2 | 2 | 4 | 5 |
| | Óraszám az emelt 1.nyelvvvel | 32 | 32 | 36 | 36 | | |
| 36 | Maximális órakeret | 30 | 30 | 34 | 34 | 34 | 34 |

Az első nyelv 10.évfolyamig 5 óra, vagyis mindenkinek emelt szintű..

Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

A tankönyvellátás jogszabályi háttere:

- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről

- 258/2019. (X. 31.) Korm. rendelet a tankönyvellátással kapcsolatos feladatok átadásáról

- 1092/2019. (III. 8.) Korm. határozat a térítésmentes tankönyvellátásnak a köznevelés nappali rendszerű iskolai oktatás 10–16. évfolyamaira történő kiterjesztéséről
- 1431/2019. (VII. 26.) Korm. határozata a tankönyvellátás finanszírozásának és az állami tankönyvfejlesztés folyamatának hosszú távú biztosításával kapcsolatos kormányzati állásfoglalásról
- 501/2013. (XII. 29.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról, valamint a tankönyvellátásban közreműködők kijelöléséről
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról

„A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 46. § (5) bekezdése, valamint a térítésmentes tankönyvellátásnak a köznevelés nappali rendszerű iskolai oktatás 10–16. évfolyamaira történő kiterjesztéséről szóló 1092/2019. (III. 8.) Korm. határozat alapján valamennyi, a nappali rendszerű alap- és középfokú iskolai oktatásban részt vevő tanuló ingyenes tankönyvellátásban részesül.”

A gyorsan fejlődő oktatási környezetben a megfelelő tankönyvek és digitális oktatási eszközök kiválasztása kiemelten fontos a hatékony tanulás elősegítéséhez. A tankönyvek az oktatási tartalmak sarokkövekként szolgálnak, míg a digitális eszközök fokozzák az elkötelezettséget és a hozzáférhetőséget. Az e kiválasztás alapelvei kritikus fontosságúak annak biztosításában, hogy az oktatási anyagok megfeleljenek a tantervi szabványoknak, megfeleljenek a különféle tanulói igényeknek, és relevánsak maradjanak a technológia által vezérelt környezetben.

A taneszközök, a tankönyvek, tanári segédanyagok, digitális eszközök megválasztása a munkaközösségek kompetenciájába tartozik. Arra törekszünk, hogy mindig a legjobb, az adott képzéshez, tantárgyi programhoz leginkább illeszkedő anyagokat használjuk. Preferáljuk, ha a munkaközösség minden tagja azonos tankönyvet alkalmaz.

Alapelvek:

- a tantárgy tanításához felmenő rendszerben ugyanazt a tankönyvesaládot használjuk,
- a tankönyv eredményesen szolgálja az adott osztálytípust, a képzés speciális céljait,
- a tankönyv szerepeljen a tankönyvlistán,
- a tankönyv tartalmazza a tantervben előírt ismeretanyagot, tartalma igazodjon a kerettantervhez és feleljen meg az iskola helyi tantervének,
- a tankönyv elégítse ki a didaktikai követelményeket,
- a tankönyv alkalmazkodjon a korosztály intellektuális fejlettségi szintjéhez,
- a tankönyv legyen alkalmas a tanulók kompetenciafejlesztésére,
- a pedagógusnak és a szakmai munkaközösségnek legyen lehetősége arra, hogy bemutathassa a figyelemre méltó pedagógiai irányzatokat, módszereket.
- a digitális tankönyvek, taneszközök körébe azokat a kimondottan oktatási céllal készült, tantervekhez és pedagógiai programokhoz illeszkedő digitális tartalmakat preferáljuk- akár on-line, akár off-line módon érhetőek el - amelyek:
 - o strukturált, önálló tananyagként elsajátíthatók;
 - o módszertani és tanulási útmutatóval vannak ellátva;
 - o interaktívak, vagyis a résztvevő aktív cselekvése szükséges a tanulási folyamathoz;
 - o a multimédia elemeket funkcionálisan, beépítve alkalmazzák;
 - o a tényanyag-nyújtás, a gyakorlás, az ellenőrzés és az értékelés folyamat-vezérelt.

A munkaközösségek minden tanév előtt áttekintik a meglévő szemléltető eszközök, segédeszközök állapotát, használhatóságukat. Szükség esetén az intézmény fenntartójával, igazgatójával konzultálva pótolják az elfogyott, illetve elhasználódott segédeszközöket. Ha az anyagi lehetőségek engedik, bővítik a meglévő készletet.

Az órateremben meghatározott tantárgyakhoz kapcsolódó tankönyvek, segédletek, taneszközök kiválasztásának eljárásrendjét az SzMSz mellékletében szabályozzuk.

Oktatási módszerek

Pedagógusainknak lehetőségük van a projekt módszerrel történő oktatásra.

A 2009-2010-es tanévtől a témahét és a 3 hetet meghaladó projekt alkalmazására is lehetőség van iskolánkban. Új módszerként jelent meg a műveltségterület tantárgyi bontás nélküli tanítása.

Az új módszereknek megfelelő helyi tantárgyi tantervek folyamatosan készülnek el az adott tanév bevont tantárgyainak és osztályainak függvényében. A módosított tantervek biztosítják a kompetencia alapú oktatási programcsomagok eredményes implementációját:

- Az átdolgozott tantárgyi tanterv megfelel a kompetencia alapú oktatási programcsomag tartalmi elvárásainak
- Tartalmazza a tantárgy céljait, időben, tartalomban (témakörökben) elrendezi a tananyagot, meghatározva a követelményeket témákhoz, évfolyamokhoz vagy hosszabb ciklusokhoz rendelve.
- Tartalmazza az értékelés elveit, és az értékelési eszközöket, amelyek segítik a tanulói teljesítmények ellenőrzését, értékelését.

Tartalmazza azon eszközök és módszerek felsorolását, amelyek lehetővé teszik a tervezett tevékenységek megvalósítását: o információhordozók: tankönyvek, szövegek, képek, filmek, hanghordozók, makettek, CD- k stb., o feladathordozók: munkafüzetek, feladatlapok stb., o a kettő kombinációi: szoftverek, digitális tananyagok stb.

Iskolánk tanárai a hagyományos nevelési-oktatási módszerek mellett használják a kompetencia alapú oktatás módszereit is: kooperatív tanulás, differenciált tanulás, projektmunka, páros munka stb. Célunk tanulóinknál a készségek és képességek fejlesztése az alkalmazásképes tudás eléréséhez.

Támogatjuk az interaktív és reflektív tanulási technikák használatát a befogadás-központú és kompetenciafejlesztő tanulási folyamatban (pl.: kooperatív tanulás, projekttanulás, tanulási portfolió, differenciálás, csoportmunka stb.).

Pedagógiai program mellékletek:

1. sz.

A középszintű érettségi tantárgyi témakörei: fájl mellékletként a terjedelme miatt

2. sz.

Tantárgyi helyi tantervek: fájl mellékletként a terjedelme miatt

3. sz.

Iskolai vizsgák

A Bajai III. Béla Gimnázium tanulói az alábbi versenyeken vesznek részt rendszeresen:

Tantárgyi OKTV-k (tanév rendje jogszabály szerint)

TUDOK (diákkonferencia, esszé pályázat, poszterpályázat) több tantárgyból Megyei diákszimpozium (Bibó Gimnázium Kiskunhalas) több tantárgyból **Egyéb tanulmányi versenyek:**

A Pannonhalmi Bencés Gimnázium Cultura Nostra történelmi csapatversenye

A Pécsi Orosz Központ, Orosz Kulturális Központ, a Vaprijal (Magyarországi Orosz Nyelv- és Irodalomtanárok Egyesülete), a Tolsztoj Társaság, és a MOBT (Magyar-Orosz Baráti Társaság) által meghirdetett versenyek

A Rákóczi Szövetség Gloria Victis történelmi csapatversenye

Általános iskolások országos tanulmányi versenye (angol és német nyelvből)

Általános iskolások országos történelmi versenye

Arany Dániel matematikaverseny

Arany János irodalmi verseny

Az Én Pannóniám

Babits Mihály nyelvhasználati verseny

Bendegúz Tudásbajnokság

Bendegúz NyelvÉSZ

Bendegúz MatekÁSZ

Biztosítsd be Magad

Bolyai csapatverseny több tantárgyból

Budó Ágoston fizikai feladatmegoldó verseny

Bugát Pál természetismereti verseny

Dr. Árokszállás Zoltán országos biológiaverseny

Cansat verseny (műholdépítő verseny középiskolásoknak)

Curie Kémia Emlékverseny

Curie Környezetvédelmi Emlékverseny

Dürer matematikaverseny

ECL országos nyelvi verseny

Édes anyanyelvünk verseny

Egy nap alatt a logisztika körül

Erzsébet-napi szavaló verseny

Estöri kreatív történelem csapatverseny

Ferencvárosi József Attila versfesztivál

„Festival d'italiano" c. országos olasz nyelvi verseny

Gábor Dénes számítástechnikai emlékverseny

Gróf Koháry István megyei történelmi verseny

Herman Ottó biológiaverseny

Hevesy György kémia verseny 7.-8. évfolyamosoknak

Horváth István Károly latin nyelvi és kultúrtörténeti verseny

Hunyadi emlékverseny

Implom József helyesírási verseny

Infósok Viadala

Irinyi János kémiaverseny

Játék a programozás

Kálmán Lajos országos középiskolai népdaléneklési verseny és népzenei minősítő

Kalmár László matematikaverseny

Katona József Gimnázium fordító verseny

Katona József Megyei Könyvtár műfordító verseny

Kecske Kupa (matematika)

KENGURU nemzetközi matematika emlékverseny Kitaibel Pál biológiaverseny

Klasszikus erdélyi magyar irodalom prózafelolvasó verseny

Kontra József Országos Kémia Verseny

Kosáry Domokos történelemverseny Kreatív történelem tanulmányi verseny

Középiskolai Gazdasági Vetélkedő

LabView programozóverseny középiskolásoknak

Legyél Te is Pénzügyi Junior Klasszis!

Lóczy Lajos földrajzverseny
 Logo országos számítástechnikai tanulmányi verseny
 „London Bridge” c. angol nyelvi verseny
 Löwenzahn nyelvi verseny (angol, német)
 Matematika határok nélkül
 MCC Bonus Intra Történelemverseny
 MCC Középiskolai Problémamegoldó Verseny
 Medve Kupa (matematika)
 Megyei matematikaverseny
 Megyei mesemondó verseny
 Megyei szavalóverseny
 Megyei történelemverseny
 Mikola Sándor tehetségkutató fizikaverseny
 Mohácsi népdalverseny és népzenei minősítő (országos)
 Molnár Péter Országos Informatikai Verseny
 Nagy Attila szavalóverseny
 Nagy Diáktesztek Versenycsalád
 Nemes Tihamér országos alkalmazói tanulmányi verseny
 Nemes Tihamér online programozási verseny
 Nemes Tihamér online nemzetközi programozási verseny
 Nemzetközi Fox Verseny (angol nyelv)
 Nemzetközi magyar matematikaverseny
 Nemzeti Tudósképző Akadémia – Szekszárd, Szeged
 Nemzeti VERSeny
 Olasz nyelvi verseny – Szegedi Tudományegyetem
 Országos Angol Nyelvi Verseny (Barcs)
 Országos Olasz Nyelvi Verseny
 Országos Grafikus Programozási Verseny
 Országos német nyelvi verseny 9-10. évfolyam számára (MNÁMK)
 Orosz nyelvi és műveltségi verseny
 Örökségünk 48 történelem verseny
 Öveges József emléktverseny
 Öveges József Fizika Verseny 7.-8.
 Public Speaking országos angol nyelvi verseny
 Regionális olaszverseny
 Regionális latin/újlatin, orosz nyelvi szépkiejtési verseny
 Regionális Prezentációs Nyelvi Verseny
 Savaria történelemverseny
 Simonyi Zsigmond helyesírási verseny
 Sprichst du Deutsch” német nyelvi középiskolai verseny (IT Telekom)
 STAT WARS – Középiskolások országos statisztikai versenye
 Szakács Jenő fizikaverseny
 Szép magyar beszéd verseny
 Szőkefalvi Nagy Gyula matematikaverseny
 SZTE Szent- Györgyi Tanulmányi Verseny
 Teleki Pál országos földrajzverseny
 Tiszán innen Dunán túl -Országos népdaléneklési verseny
 Vámos Károly Német Nyelvi Verseny (Kecskeméti Katona József Gimnázium)
 Varga Tamás matematikaverseny
 YPEF (nemzetközi természet- és környezetvédelmi verseny)
 Zrínyi Ilona matematikaverseny
 Vándorviadal

Diákolimpia (4., 5. és 6. korcsoport):

Úszás, Atlétika, Kosárlabda Röplabda, Labdarúgás, Sakk, Vívás, Rúdsport, Evezés, Futsal, Triatlon, Fekvenyomás, Torna

"Sulisárkányok" országos sárkányhajó bajnokság
„Sulipóló” országos vízilabda bajnokság

12. A PEDAGÓGIAI PROGRAM LEGITIMÁCIÓJA

Ez a pedagógiai program határozatlan időre szól. Felülvizsgálata a jogszabályi változások és az iskola használók kérése/ igénye alapján indokolt.

A munkaközösség-vezetők véleményének kikérése után az iskolavezetés szükség esetén évenként a tanév végén, júniusban felülvizsgálja a pedagógiai programot. A módosítással foglalkozó nevelőtestületi értekezletet az intézményi tanács kérésére, illetve a nevelőtestület legalább harmadrészének kérésére is össze kell hívni.

Az intézmény vezetője - a nevelőtestületi határozatnak megfelelően - szükség esetén kezdeményezi a fenntartónál a program módosítását.

A fenntartó is kezdeményezheti a pedagógiai program módosítását, de módosítási javaslata a gimnáziumba már korábban felvett tanulókat hátrányosan nem érintheti.

A Bajai III. Béla Gimnázium pedagógiai programját a nevelőtestület elfogadta: 2024.10.22.

Jakó Zoltán

hitelesítő

Sarközi András

hitelesítő

A pedagógiai programot jóváhagyom:

Baja, 2024.10.22.

Dr. Munczig Dénesné

igazgató



Legitimációs záradék

A Bajai III. Béla Gimnázium köznevelési intézmény Pedagógiai Programját a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 27. § (3) bekezdésében foglaltakra hivatkozással jóváhagyom.

Baja, 2024. 10. 22.



13. A PEDAGÓGIAI PROGRAM NYILVÁNOSSÁGA

A pedagógiai program *nyilvánossága* azt jelenti, hogy valamennyi érdeklődő, partner számára **elérhető és megismerhető**.

Elérhetőség:

- az iskola titkárságán,
- az iskola a honlapján.